

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Poesis Sacra Sive Vitae, Mortis, Et Resurrectionis
Salvatoris Nostri Jesu Christi Historia**

Hermanni, Joachim Heinrich von

Hildesii, 1743

VD18 10904743

Poeseos Sacrae Pars Quinta

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68828](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68828)

Principe terrarum, laqueos & vincula passus
 Circumiiit. Pro te contemptu plenus, iniquum
 Judicium subiit. Pro te sua terga flagellis
 Exhibuit. Pro te spinarum morsibus alnam
 Exposuit frontem. Pro te crucis arbore pressus
 Inter latrones perrexit ad ardua montis.
 Pro te, quantus amor! crucifixus, mortuus, hasta
 Transfossus; demum sub dura rupe sepultus.

POESEOS SACRÆ

PARS QUINTA,

IN QUA POEMATE ASCETICO REPRÆSENTATUR.

1 ^{mo} . Patrum ex Limbo per Christum facta liberatio.	lapidatio.
2 ^{do} . Ejusdem resurrectio.	7 ^{mo} . Sancti Pauli conversio.
3 ^{io} . Apparitio Discipulis aliquoties facta.	8 ^{vo} . S. Petri informatio rati- conversations cum gentibus eidem cœlitus facta.
4 ^{to} . Ascensio ejus ad Cœlos.	9 ^{no} . Divisio Apostolorum, &
5 ^{to} . Missio Spiritus sancti.	10 ^{mo} . Beatissimæ Virginis in Cœ- lum assumptio.
6 ^{to} . Sancti Stephani protomartyris	

POESEOS SACRÆ ET PARTIS QUINTÆ INDUCTIO PRIMA.

S. PAULUS I. CORINTH. CAP. 15.

Christus resurrexit à mortuis primitiæ dormientium: quoniam
 nam quidem per hominem mors; & per hominem
 resurrectio mortuorum. Et sicut in Adam omnes mortuificati
 ita & in Christo vivificabuntur. Unusquisque autem in
 ordine: primitiæ Christus; deinde ii, qui sunt Christi.
 in adventu ejus crediderunt, &c.

S. PAULUS AD EPHESIOS CAP. 4.

Ascendens in altum captivam duxit captivitatem; deinde

ona hominibus. Quòd autem ascendit, quid est, nisi quia descendit primùm in inferiores partes Terræ? qui descendit, ipse est & qui ascendit super omnes Cælos, ut implet omnia, &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus sub conspectu urbis Hierosolyma in crucis patibulo dolorosè mortuus, quoad sanctissimam animam suam (cui, sicut & corpori, Deitas mansi indivisibiliter unita) descendit ad Limbum; & inde Patriarcharum, Prophetarum, aliorumque Sanctorum animas gloriose liberat.

Ploratum fati est! oculos absterge Maria;
 Ponite singultum Matres; dimittite curas
 Discipuli: luctum finita tragœdia clausit.
 Sub pedibus timor est, sublataque causa gemendi:
 Christus enim mortis trajecto gurgite, tutum
 Appulit in portum: Mors hæc, victoria dici
 lure potest. Primos insultus sustinet atri
 Dæmonis Imperium. Res admiranda! soluti
 Post sua fata ruunt manes in prælia: linguis
 Parcite vaniloqui; sacro mens turgida zelo,
 Æstuat immensos Christi memorare triumphos.
 Est locus Inferni tenebris conterminus (ætas
 Prisca vocat Limbum) nullis infestus Averni
 Ignibus, aut aliis Erebi cruciatibus; una
 Numinis æterni desit præsentia: mortis
 Author Adam, multique Patres hoc carcere clausi,
 Principis adventum, qui rumpat vincula, multis
 Millibus annorum rogitant. Festinat ad illos
 Plena Deo, Domini pars immortalis; in alto
 Calmine constituens rubicunda trophæa salutis.
 Sic expugnatis inimici mœnibus heros
 In portis vallisque locat vexilla, priusquam
 Ad spoliolum pavidam descendat victor in urbem.

R 4

Fit

Fit fragor in specubus squalentibus ; omnia veritas
 Insolitus rapidusque pavor : stat Rector hiantis
 Attonitæque Stygis, cinctus latus omne ministris
 Horrorum ; Beemoth trucibus fera bellua formis
 Atque Leviathan, Satanas, Mammónque dolosus
 Et simul innumeris immania spectra figuris
 Stant circum ; metuuntq; novis gravibusq; ruinis
 Tartara subverti, vel per nova prælia Cælum
 Cum Styge luctari : sub quo terrore refulget
 Calcator Colubri, Cœlesti luce coruscus.
 Augetur fulgore pavor ; Divinæque virtus
 Pellit in abstrusos specuum fera monstra recessus
 Ex quibus obscuri gurgustia fumida regni
 Implentur fonitu ; damnatos obruit horror ;
 Pœnarumque truci gemitu confunditur ordo.
 Non tali fremitu resonat sub frigore rupes
 Millenis ululata lupis ; non clausa sub antris
 Ventorum rabies ; non sæva tonitrua mota (nes
 Cum fremitu terræ : reprobos cadit horror in omni
 Quantus in Inferno pavor & trepidatio ; tanta
 In Limbo Patrum regnabant gaudia : summè
 Gaudebat primævus Adam ; gaudebat & Eva
 Prima parens. Devotus Abel sub Numinis ara
 Olim fraterni livoris victima, lætâ
 Voce reposcebat meritorum præmia. Canus
 Ille Mathusalem, quo non longævior ullus
 Egit in humanis, Herois amabile Numen
 Lætus adorabat. Noë servatus in arca,
 Iustitiæ cultor, post tam miserabile Mundi
 Naufragium, Patrum tenebris ascriptus, ovabat
 Excellens Abraham, Superis offerre paratus
 Unigenam sobolem, vetulâ cum conjugè Sarâ
 Ridebat. Tribuum duodenis prolibus olim

Author

Author, & Angelico clarus Iuētamine Iacob,
 Inter mille Patres, & millia plura nepotum,
 Festa triumphali celebrabat iubilæ plausu.
 Divisor pelagi Moses, Aarónque sacerdos
 Pleni lætitiâ, non ad simulacra iuveni,
 Sed circum Christi victoris amabile lumen
 Ducebant hilares hilari cum gente choreas.
 Josua magnanimus, velocia sidera Solis
 Et Lunæ tardare potens, & ab ubere Cœlo
 Oblatus Samuel quoque lætabantur: amato
 Cum Ionatha David, Goliathi victor, amœno
 Carmine salvifici peragebant festa trophæi.
 Calvus Elisæus, mirus sanctusque Propheta,
 Cum Christo Domino proficisci lætus auebat.
 Religionis amans Rex victor Iosaphat, hostes
 Prosterneute Deo; post mortem ductus ad Orci
 Limina, cum Patribus Christo veniente canebat,
 Rex pius Ezechias decretæ tempora mortis
 Protrahit assiduis precibus; Solisque regressum
 In signum sanandus habet: modò cuncta morarum
 Vincula disrumpi, Domino sociatus anhelat.
 Gestit Esajas Divinus præco, Manassis
 Ex jussu quondam ferrâ dissectus; itémque
 Ieremias querulus Vates, ac triste minatus
 Excidium Solymæ: nunc summâ plenus uterque
 Lætitiâ, Dominum, de quo magnalia pridem
 Tanta prophetârant, redimitum Sole videbant.
 In mira quondam conspexit imagine Buzi
 Filius Ezechiel, quâ sit ratione futurum,
 Ut reddat Dominus defunctis munera vitæ:
 Iam videt, in cuius sacro nomine surgant
 Defuncti, spectâtque Patres, ex carcere Limbi
 Emissos tandem, Cœlesti luce beari.

R 5

Ido-

Idolo Belis, Daniel, magnoque dracone
 Destructis, quondam commoti turbine vulgi
 Raptus in horrificum plenumq; leonibus antrum,
 Iam salvatus ovat. Pariter sua gaudia produunt
 Baruch, Oseas, Habacuc, Aggæus, & Amos,
 Atque Nahum, Abdias, Michæas, & Sophonias;
 Cùmque Malachiâ Zacharias jubila fundunt.
 Applaudit Ioël Phatuelis natus: Jonas
 Absorptus monstro pelagi, miroque refusus
 Ad littus fato, meliori fortis honore
 Exemptus tenebris, hodiernâ luce triumphat,
 Tobias senior, cui sterco hirundinis usum
 Luminis abstulerat, Cœlesti lumine plenus
 Iubilat, optatum tempus venisse salutis:
 Junior, Angelico servatus Achate, parenti
 Congaudet, lætusque parat super astra levare.
 Gens Machabæorum sacri mera fulmina belli
 Exultant, Erebi cæso Nicanore, pacem
 Illucere sibi, metamque venire malorum.
 Decrepitus Simeon, qui nondum carne solutus
 Infantem Dominum cupidis gestaverat ulnis,
 Subsultat; congaudet ei vetus Anna piarum(gum)
 Gemma nitens anuum, veterumq; pedisequa le-
 Dic mihi iuste senex Ioachim, dic conjugem iustam
 Digna senex conjux, matrum lux nobilis Anna
 Salvatoris avi, si spectem sanguinis ortum;
 Quo desiderio flagrâstis, dicite, quando
 Vidistis vestrum tantâ sub luce Nepotem?
 Omnia plausus erant, festivaque gaudia totum
 Implebant Limbum; sed in his(nihil addere ver-
 Molior) Infantes teneros, quos dirus atrocis
 Herodis gladius patriis adjunxerat umbris,
 Eminuisse reor, Nunquid bene comparo Iesum
 Patri,

Patri, quem variis onerata negotia curis
 Detinuere diu peregrè, cui fortè reverso
 Fertur in occursum natorum blanda supellex?
 Ora paterna premunt; innectunt colla lacertis;
 Basia dant manibus, patriisque favoribus aucti
 Sunt hilares, lætisque domum clamoribus implent
 Infantes animæ. Solymis, ubi nostra salutis
 Commoda promovit, puerorum sanctus amator,
 Ut Pater assiduus fidusque revertitur; ite
 Eius in amplexum pueri! duc agmina, fili
 Davidis Ioseph, Domini Nutritie: signa
 Zacharides præfer, Christi Præcursor, eremi
 Vox austera, Patrum Primas; cui iudice Christo,
 Nulla parem meritis enixa est fœmina partum:
 Plaude, quod ex odio meretricis nuper atroci
 Herodis Regis dederis tua guttura ferro!
 Accipe mercedem, cape præmia digna labore.
 Nobilis Agnus adest, qui Mundi crimina tollit,
 Cœlorumque fores aperit: bona nuntia! Mundo
 Expectata dies! en prima revertitur ætas:
 Auditote, Patres, Dominum sua verba sonantem:
 Dilecti Patres, ex quorum sanguine carnem
 Virgineo mediante sinu suscepimus, ecce
 Appropero, Colubri contrito vertice, plenos
 Promeritis vobis primævæ fortis honores!
 Hoc feror instanti, quo solvor corpore, vestri
 Tactus amore, feræ per opaca silentia mortis.
 Huc trahor! huc raptor! mors fortis; fortior illa
 Est Divinus amor: celeres hic addidit alas.
 Fumat adhuc Solymis propè mœnia victima nostri
 Corporis, & calidum stat adhuc in vulnere tabum;
 Iusta per hoc Cœli deferbuit ira; revixit
 Gratia; parta salus; effracta repagula furvi

Di-

Ditis; & aternæ vobis data copia vitæ,
 Ascendetis eò; vobis nihil ampliùs obstat.
 Dum parat egressum proavorum turba; beatam
 Exhalat Dismas animam, quæ ducta per umbras
 Et loca muta, videt Divinos eminùs ignes;
 Lætatur, Patrùmque choris sociata, potitur
 Pollicitis. Tandem Jesus Dux inter amcenos
 Et celebres plausus ingentia nomina Limbo
 Educit; Stygii spoliùm memorabile regni!
 Magnificum visu fuerit (sed talia nostri
 Aspectùs aciem fugiunt) sub vindice diræ
 Mortis & Inferni Jesu, tot millia Patrum
 In certos distincta choros, certasque phalanges,
 Ex Limbi tenebris Paradisi in pascua duci.
 Nemo triumphantis laudet spectacula Romæ,
 Ingressusque Ducum, devictis hostibus: illa
 In nostræ nequeunt duci consortia pompæ
 Festivique chori; quis enim Cœlestibus ausit
 Æquiparare leves Mundi pereuntis honores.
 Aspicit Infernus Patres exire profundo,
 Hisque dari sedes vacuas, quibus antè superbus
 Lucifer in patrio fuerat gavisus Olympo:
 Rumpitur invidiâ plebs indignata profundi;
 Tota furens, piceas rictu deglutit & efflat
 Flammarum nubes; laniat sua viscera morsu.
 Panditur intereà Paradisi nobilis hortus,
 Ac recipit Patres; donec præeunte subintrent
 Salvatore suo spatiosam Numinis Aulam,
 Regalésque domos, & vasta palatia Cœli.
 Multus ubique dies, lux perfectissima, veri
 Visio clara Dei, Procerum pulcherrimus ordo,
 Magna ministrorum series, immensa serenæ
 Copia lætitiæ, votorum meta, quietis

Ac æternorum possessio plena bonorum!
 Ite Patres, longos jussi sperare per annos;
 Ite bonis fruitum Cœlestibus; ite salute
 Perpetuâ saturi, quam vobis nulla deinceps
 Eripiet Stygii Colubri versutia: nostrî,
 Qui sumus innumeris, hoc donec in Orbe vagamur
 Casibus expositi, memores estote, rogamus!

POESEOS SACRÆ ET PARTIS QUINTÆ
 INDUCTIO SECUNDA.

S. LUCAS CAP. 24.

Unâ autem Sabbati, valde diluculò venerunt ad monumen-
 tum, portantes quæ paraverant aromata: & invenerunt
 lapidem revolutum à monumento. Et ingressæ non invene-
 runt corpus Domini Jesu. Et factum est, dum mente conster-
 natæ essent de isto, ecce duo viri steterunt secus illas in
 veste fulgenti. Cùm timerent autem, & declinarent vultum
 in terram, dixerunt ad illas: Quid quæritis? viventem cum
 mortuis? non est hic, sed surrexit &c.

SYNOPSIS.

*Dominus & Salvator noster Jesus Christus, triduo post passio-
 nem suam nondum elapso, à mortuis quàm gloriosissimè
 resurgit; hujusque inauditi miraculi certissima per aliquot ap-
 paritiones documenta, ipsorumque vigilum relationem, in maxi-
 mam Judaorum confusionem manifestat.*

Post Christi mortem, nondum fax tertia plenam
 Reddiderat Mundo lucem, rebusque colorem;
 Ecce pavementum cryptæ fundusque sepulchri ^{Matt.}
 Incipiunt trepidare; sacris penetralia fulgent ^{28. 2.}
 Lucis inassuetæ radiis: speciosus amœno
 Egreditur sponsus thalamo; latus omne ministris
 Cingitur Angelicis. Vigiles terrore repleti
 Aspiciunt facti seriem, & statione relictâ
 Turpiter aufugiunt. Cum Christo læta resurgit
 Albescitque dies; quando venerabile corpus

Am-

Luc. Amplius uncturæ veniunt tres, balsama magni
 24. 4. Portantes pretii, Solymæa ex urbe Mariæ:
 Quis nobis lapidem, consultant inter eundum,
 Marc. Ponderis immensi, removebit ab ore sepulchri?
 16. 3. Accedunt propius; lapidis quoque mole remota
 Inspiciunt vacuum sublato corpore cryptam;
 Esse tamen multâ cumulata luce tuentur.
 Ad caput atque pedes residet par nobile Cæli
 Aligerûm, niveâ cooperti sindone: fulgor
 Ibat ab intuitu. Matres terrore repulsæ
 Tristes avertunt oculos; sed Magdalis unâ
 Absentem Dominum quærit lacrymosa; gementes
 Angelus alloquitur: Nolite pavescere, dicens;
 Nam scio, quod Iesum crucifixum quæritis; atque
 Ipse resurrexit, sicut prædixerat antè:
 Ecce recessus; ubi corpus requievit Iesu!
 Nunc Hierosolymam, magnalia visa relatum,
 Currite lætantes, ubi significabitis ejus
 Discipulis, Dominum jam surrexisse sepulchro.
 Ast lugens oculos circumfert Magdalis inter
 Florigeras horti frondes; aliquidque moveri
 Cernens, aggreditur visu propiore, quid illud
 Aspectu dubium referat: sociata, putabat
 Esse, cui Ioseph hortum concedidit: urget
 Joan. Ergo rogans: Bone vir, si tu subduxeris horto
 20. 15. Illatum nuper crucifixi corpus, amabò
 Hæc fateare mihi; tollam promptissima raptum.
 Vix ea dicta; videt coopertum lumine Christum
 In vivis astare sibi, gavisâque valde,
 Rabboni, * ait, permitte, pedes ut læta recumbens
 Osculer: at cœptis recubantem Christus amico
 Arcuit alloquio. Sociæ tam mira videntes

Acce-

* 2da brev. Ricciol.

Accedunt propiùs; tentant pia basia nuper
 Transfixis pedibus, manibusque inferre; rogantes
 Admittit tandem, prostratæ Numen adorent.
 Sufficit, ite meæ, dicit Salvator, amicæ
 Nunc Hierosolymam; lugentibus omnia, coràm
 Quæ modò vidistis, narrate sodalibus: ite
 Deposito terrore; moras abrumpite. Jussæ,
 Discipulis, primùmque Petro, sociòque Ioanni ^{Joan.}
 Hæc bona notificant, cùm mox veloce Ioannes ^{20.}
 Antevenit Petrum cursu; sed præpete gressu
 Subsequitur Petrus; properant conamine magno
 Spectatum pariter redivivum corpus Iesu.
 Ingreditur cryptam Petrus; sudaria lustrat
 In sese revoluta, videt quoque Nicaodemi
 Nuper aromatibus velamina tincta: Ioannes
 Post Petrum introiit: sed Christi corpus ademptum
 Discipulos cogit solito mœrore reverti.
 Non subit ulla meam veri dubitatio mentem,
 Quin læto Christi Genitrix hæc nuntia corde
 Audierit; quamvis multâ ratione coactus
 Crediderim, quòd prima Dei redeuntis ab Orco
 Lux apparuerit Matri: licèt omnia fido,
 Sicuti consuevit semper, memoriq; tacenda (dens
 Corde recondiderit. scio, quòd crucis arbore pen-
 Christus, & in medio mortis lætamine, Matrem,
 Quantumvis post tres soles rediturus abiret,
 Curandam dederit linguâ moriente Ioanni:
 Nec magis à nostris abstrusum sensibus esse,
 Quòd ceu verus homo, de cuius sanguine carnem
 Sumpserat, imprimis dilexerit: hincque resurgens
 Præ reliquis tristem primò recreare parentem
 Decrevit. Nec facta fidem superantia canto,
 Si reor, ad Matrem pariter retulisse, quòd omnes

Ex

Ex Limbo Patres Matrêsq; reduxerit; inter
 Quos primus fuerit Ioachim præclarus, & Anna
 Nobilis, ex quorum (reliquos hîc transeo) Mater
 Stemmata descendit. Certè mihi nemo negabit
 Hæc quòd Virgineam Matrêm prænuntia miro
 Post tantos gemitus sint consolata favore,
 Sufficiant hæc; Musa tuum converte cothurnum
 Ocyùs ad reliquos, narrando sedula, casus,
 Expulsi vigiles lucis fulgore, relatum
 Appropriant Scribis, portentâque visâ recensent,
 Hi stupuère; monent factum reticere; benignos
 Se fore, promittunt, & divite munere largos:
 Nec minùs, ut Præses Romanus fidat eisdem,
 Se curaturos. Vigiles se turpiter auro
 Corrupti faciunt; admittunt munera; spargunt
 Ex jussu pravo Synagogæ, corpus ademptum,
 Séque soporatis ablatum; jure vereri,
 Discipulos patrâsse scelus. Quæ fabula gentem
 Duxit in assensum, quamvis temeraria falsi
 Mater: & hinc turpi sublatum crimine Christi
 Corpus, ad extremos extendit fama nepotes,
 Usque adeò, ut, quicumq; probant contraria, dicant
 Delirare nimis; vigilum commenta secuti.
 Hi quoque tot vicibus coràm Prætorè citati
 Intrepidè repetunt mendacia; vulgus inhæret
 Mordicus assuetis, ridens miracula. Præses
 Ethnicus attonitâ, dubio quandoque suborto,
 Pellit mente fidem: pensat, si congrua vero,
 Quæ vaga de Christo redivivo fama reportat,
 Consultum potius, primo sub murmure, facti
 Extenuare fidem: vigiles sua falsa probabunt.
 Me quod spectat, ait, credo conclusa Senatùs
 Impositura mihi quàm plurima scommata; nullis

Matt.
 28.11

Iratus dicet, servato juris & æqui
 Ordine, confessum nunquam, minimèque reatûs
 Convictum, tenuis Synagogæ ad jurgia, Christum
 Condemnâsse, pudor Romanis! legibus uti
 Scimus; & immemorem legum tolerare studemus!
 Hæc ità, mi Ponti, nullâ virtute propheta!
 Res, ut dixisti, Romæ successit; & inde
 Ad Rhodanum missus, mersisti colla profundo.
 Tiberius Christum, quem Romam lata frequenter
 Signa celebrabant, numero sociare Deorum
 Velle ferebatur, nisi tali morte fuisset
 Ereptus vivis: melior sententia, Christo
 Inter falsorum poni simulaera Deorum
 Displicuisse. Tamen quoadusque Tiberius Orbem
 Rexit, Discipulis favit, nullique nocebat,
 Qui tanto Vati meritos tribuebat honores.
 Illa profana nimis faciamus missa, relictam
 Nunc Solymam repetamus; ibi turbatio regnat:
 Discipuli gaudent, consolatique decorâ
 Laude Redemptori redivivo carmina dicunt;
 Sed Synagoga sacro nondum satiata cruore,
 Fulminat atque furit, cupiens refecare securi (ret,
 Non modò Discipulos Christi, sed quidquid adhæ-
 Et bene de Domino loquitur: licet atra scelestam
 Criminis infimulet, faciâtque pavescere, culpa.
 Dixerat in vivis, & post sua funera Christus,
 Velle reassumpto redivivum corpore sese
 In Galilæorum fines regnûmque reverti:
 Per terras graditur redivivi rumor Hebræas;
 Præsertim volitat Galilæa per oppida fama,
 Perque Tiberiadis fines, ubi multa, priusquàm
 Ascendit Solymam Christus, miracula fecit.
 Hinc quicumque gravi morbo, sævòque malorum

S

Spi-

Spirituum raptu conturbabantur, ovabant,
 Affore, qui pressos certo medicamine salvet,
 E contrâ furto sublatum corpus, ubique
 Spargitur in populum: sic famam fama refellit
 Turpia Tartareus juvit mendacia lurco,
 Falsorúmque pater tenebras obducere Soli
 Nititur; applaudunt stupidâ feritate maligni
 Discipuli coeunt consultum, quando reverti
 In Galilæorum fines videatur? anhelat
 Una, cupitque Deum citiùs revidere; resistit
 Altera pars placitis; ducti ratione probatâ,
 Si placeat Domino, brevibus mandata daturum
 Hoc, ut sperârant, evenit; namque Redemptor
 Fratribus apprensus Solymæ, concedere iussis
 In Galilæorum fines, ibi rursus eisdem
 Conspicuum sese præsens ostendit, eosque
 Edocuit verbis: mandavit denique, Cælos
 Mox ascensurus, Solymæ subsistere, donec
 Promisso Patris Cœlesti munere, robur
 Ad confundendum reprobos, virésque dedisset
 Discipuli Solymis vivunt, quasi carcere clausi
 Nemo foràs ibat, qui non per scommata læsus
 Sed tamen afflatu Domini munitus, abiret,
 Suspicionem regor, quòd Matrem Filius omni
 Illucente die Solymæ convenerit. Ibat
 Spiritui similis, prævertens fulmina cursu,
 Per Mare, per terras, per magna palatia Cœli,
 Una voluntatis, Cœlesti sede receptis
 Hos motus agiles animabus, motio causat,
 Sunt immortales; penetrant obstantia; Solis
 Stellarúmque faces superant fulgore Beati.
 Efficimur Christo similes his dotibus omnes,
 Qui vitis morimur peccati lege soluti.

Ofors assiduis coëmenda laboribus ! ecce
 Prostat venalis ; Christus mercator eandem
 Exiguo vendit pretio , licèt ipse cruentæ
 Supplicio mortis priùs acquisiverit illam.
 Currite , qui cupitis lucrari magna ! repandit
 Christus in amplexum sua brachia : currite ! nullum
 Hoc commune forum placitis accessibus arcet.
 Hanc fortem gemitu contriti cordis ememus :
 Hanc emet , offensam qui condonaverit ultrò ;
 Hæc emitur veræ fidei pietate , speique
 Viribus , & solido Domini patientis amore.
 Hoc constat pretio regnum Cœleste ; beati,
 Qui capiunt hæc verba , suo superantia sensu
 Omnia Doctorem veterum problemata ! Christus
 Hæc docet , excelsi Patris Sapientia ; Christus
 Hæc crucis ex cathedrâ linguâ titubante perorat ;
 Ex tumulo Christus prostratâ morte resurgens,
 Hæc asserta jubet per totum spargere Mundum.
 Nunquam , conductus seu mercenarius offert,
 Ut Christus , propriam (res est notissima) vitam,
 Ut , ne dejiciat sepem , jugulétque luporum
 Turba ferox agnos , fartum tueatur ovile.

**POESEOS SACRÆ ET PARTIS QUINTÆ
 INDUCTIO TERTIA.**

S. LUCAS CAP. 24.

Duo ex illis ibant in castellum , quod erat in spatio sta-
 diorum sexaginta ab Jerusalem , nomine Emmaus ; &
 ipsi loquebantur ad invicem de his omnibus , quæ acciderant.
 Et factum est , dum fabularentur , & secum quærerent ; &
 ipse Jesus appropinquans ibat cum illis : oculi autem illorum
 tenebantur , nè eum agnoscerent. Et ait ad illos : Qui sunt
 hi sermones , quos confertis ad invicem ambulantes , & estis
 tristes ? Et respondens unus , cui nomen Cleophas , dixit ei :
 Tu

Tu solus peregrinus es in Jerusalem, & non cognovisti, quæ facta sunt in illa his diebus? &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus, duobus Discipulis suis in Emmaus itinerantibus apparet; & Thomam incredulum, ostensis sacrati corporis sui vulneribus, ad fidelitatem ducens; Discipulis suis, in universo Mundo Evangelium & pacem annuntiandi, potestatem iteratò concedit.

LUC.
24. 13. **E**xibant Solymis ad agenda negotia bini (maius) Discipuli, castrum versùs, quod dicitur Emmaus. Unus erat Cleophas; reticet Scriptura secundum illud Nomen, & apponit, quæ sit distantia castrum. Quòd sexaginta stadiis distaret ab urbe. Dum proficiscuntur, de Christi morte, graviter Supplicio, repetunt proprio sibi cognita vilitate. Atque remordentur solito præcordia luctu. Respexit subitò Cleophas, viditque citatis Appropere virum peregrinum passibus: illum se sociat binis; quærit, quos inter eundem Sermones, siquidem tristatos corde videret, Miscuerint? Cleophas inquit: Tu solus es ergo? O bone vir, Solymis adeò peregrinus & hospes? Ut, quæ contigerint propioribus hisce diebus? Tu non cognôris, toti notoria Mundo? Scilicet eloquio clarus fuit, atque Propheta, Et virtute potens Jesus de Nazareth; illum Pontifices nostri damnârunt morte probrosâ Supplicioque crucis. Nos sperabamus eundem Esse redempturum genus Israël, atque tyrannorum Servitio exemptos, in libertatis avitæ Jura reassertos, æternâ sorte beatos Nos effecturum. Super hæc nunc omnia demum Postquàm res gesta est, hodie lux tertia fulget.

Sed nova matronæ, cupientes ungere Jesum
 Ante jubar Solis surgentis ab Æquore, portant
 Nuntia; se vacuum simul invenisse sepulchrum,
 Et, quod terrificat, redimitos lumine Cœli
 Angelicos juvenes ibi conspexisse; deinde
 Ipsummet vegetum redivivo corpore Jesum.
 Ex nostris plures properârunt, talia visum:
 Et monumenta quidem vacua offendere; sed ip-
 Non invenerunt. Jesus incognitus illis, (sum
 Atque viatoris specie circumdatus, inquit:
 O insensati vos, o incredula corda!
 Nunquid enim Christum constanter oportuit illa
 Supplicii tormenta pati, tandemque reverti
 Ad Superos, fruitum regni Cœlestis honore?
 Hoc Scriptura docet; dum viveret, ipse docebat
 Christus; & unanimi decantant ore Prophetæ.
 Nunquid ait Moses: Non eripientur Iudæ
 Sceptra tribûs, donec mittendus venerit? atqui Gen. 49. 10.
 Hæc alienavit jam pridem rector Idumes
 Herodes, Romana diu gens abstulit illa.
 Prædicat Aggæus, populos, gentesque movendas, Agg. 2. 8.
 Dum venit optatus Princeps: illisque Propheta
 Regius adjungit: Reges Tharsisque Sabæque Pf. 71. Mala. 3. 1.
 Hunc veneraturos. Malachias: Strata viarum
 Angelus ante Ducem reparabit; sicque subibit
 Dux templam Domini. Quis nescit talia dudum
 Evenisse? senex pueri sub imagine Christum
 Obtulit Excelso Solymis; ejusque Joannes
 Adventum retulit. Daniel austerior inquit:
 Excindi Hebræos, holocaustaque cuncta perire; Dan. 9
 Est modò præ foribus. Zacharias mitior infert: Zach. 13. 2.
 Rex exercituum summus simulacra Deorum
 Impia prosternet; nec vult memor amplius esse

Impietatis. Ait Sophonias : Gentibus ora
^{soph.} Exquisita , Dei resonandis laudibus apta,
 3.9. Attribuet. Fient sensim prædicta per illos.
 Tristiùs ista canit Jeremias ; plurima jungit
 Esajas vates clarissimus inelyta puncta,
 Supplicium vitamque simul tangentia Christi.
 Sunt hæc dicta satis ; nam dicere plura coarctat
 Inclinata dies. Comites , fax lucida Phœbi
 Vergit in occasum , dicunt , dare membra quieti
 Convenit ; atque rogant secum divertere. At illi
^{Luc.} Longiùs ire parat ; sed eunti suadet uterque,
 24.28. Ne sua nocturnis vestigia crederet umbris ;
 Esse reversurum , qui det bona lumina , Solem
 Sit facilis flecti , faveatque rogatibus , instanti
 Ecce domum ! bono hospes adest , cœnâq ; refectus
 Excipiet nos grata quies ; hæc unica nostrum
 Temporis accessu poterit lenire dolorem.
 Dissimulat Dominus curam , mentemq ; manentem
 Et quasi sollicitâ comitum prece victus , in aditu
 Hospitiisque locum solitâ gravitate subintrat.
 Factus in occursum , fieri velut assolet , hospes
 Exhibitaque viris , & ab his pro more salute
 Comiter acceptâ , conclave , sedilia , mensam
 Et quæcunque domus , quæcunque culina ferebat
 His tribus hospitibus cultis sermonibus offert
 Sedibus impletis comites ad seria ; Christus
 Verba Prophetarum sacro colophone coronat.
 Cum dapibus mox servus adest ; surguntq ; levatis
 Ad superos oculis : ut , quæ ponuntur in escam
 Proficiant lassis , devotâ mente precantur.
 Accumbunt cœnæ ; panem frangendo Magister
 Se manifestat eis : illi stupuere , silente
 Attoniti visu ; tenet admiratio fixos.

Dumque parant cupidos amplexus, oscula blanda;
 Non secus ac subitum fulgur per inania raptum,
 Tantus inexpletâ cœnâ disparuit hospes.
 Territa tota domus ferotina tempora noctis
 Hoc super eventu vario sermone fefellit.
 O! ait ad focium Cleophas, scelus esse verebor,
 Quòd neque nocturnis facibus, neque luce diurnâ,
 Discipuli potuère suum novisse Magistrum!
 O stupor! & Phariis nox multò densior umbris!
 Explicat, ut solitus, Scripturæ verba; Prophetas
 Exponit; causas memorat, cur flebile mortis
 Christus obivit iter; turbatâque pectora sacris
 Ignibus accendit; tamen hoc in lumine cæci
 Ivimus. Eoo Titan caput exere Ponto,
 Et radiis discerne vias! mens plena novorum
 Æstuat ire foràs, totam, quam vidimus, urbi
 Expositum facti seriem. Quid, amabò, moramur?
 Sint licèt obducti noctis caligine campi,
 Occultæque viæ: trahimur, rapimurq; retrorsum.
 Hospitii Patrone vale; remeamus ad urbem,
 Ut Condiscipulis tam nuntia læta feramus.
 Præcipitatur iter; volitant quasi, cuncta relatum,
 Quæ sibi contigerant. Vix intra mœnia ducti,
 Discipulis avido properant narrare relatu
 Visa apparentis Domini miracula. Gaudent
 Exspectantque viri, simili quoque sorte beari.
 Ergò ubi jam sero conjuncti vespere, clausis
 Hospitii foribus, se consolantur, & hymnos
 Unanimes cantant Domino pietate fideles,
 Astitit in medio Christus, repetitque secundo,
 Pax vobis! omnes mox consternantur, & hærent
 Attoniti; sed Christus eos hortatur amico
 Alloquio, monstrans illis sua vulnera: tandem

Luc.
 24.36.
 Joan.
 20.20.

Assumunt animos & gaudia magna, reviso
 Salvatore suo. Tunc oris flamine Jesus
 Fratibus inspirat Divini Numinis auram;
 Subjungitque statim: Sicut sum missus in Orbem,
 Sic ad totius Mundi vos climata mitto.
 Quæis dimiseritis peccata, remissa manebunt;
 E contra quorum retinere piacula vultis,
 Illa retenta manent. Et factò sine loquendi
 In tennes Dominus subito disparuit auras.
 Cumque absens Thomas miracula tanta videre
 Non potuisset; ei fratres specialia narrant.
 Audiit attonitus Thomas, tam mira referri;
 Sed spreto fidei merito, se nolle relatis
 Credere, præsentem nisi conspexisset aperte,
 Attactûque suo, lateris, manuumque, pedumque
 Vulnera sensisset, temerarius ore profatur.
 Discipuli socio validâ ratione reponunt:
 Ignoras Thoma? Dominum dixisse, priusquam
 Vaderet ad mortem: Postquam surrexero morte,
 Ad vos post modicum Galilæaque regna revertar.
 Hac impleta scias; sumus hic, qui vidimus illum
 Luminibus propriis: Thoma, sis ergò fidelis.
 Ambiguus Thomas, fieri vix posse, reponit,
 Ut tam crudeli laceratus morte resurgat.
 Est, ajunt, nullis Divina potentia metis
 Circumscripta; negant fidei secreta subesse
 Sensibus humanis: Thoma diffidere noli.
 Bis quatuor vicibus terras aurora revisit,
 Rursus Apostolicus cœtus collectus in unum
 Intus erat; Thomas reliquis sociatus, inhæret
 Ambiguæ fidei: mira ô dignatio Christi!
 Occlusis foribus (Synagogam quippe timebant)
 Ingreditur Dominus; resplendent stigmata toto

Corpore, Cœlestem Thomæ monstrando figuram.
 Suaviter alloquitur fratres; pacemque precatus
 Omnibus, ad Thomam conversus comiter inquit:
 Huc ades, o Thoma! clavorum stigmata certo
 Inspice contuitu; digitos impone; nec esto
 Amplius ambiguus, sed toto corde fidelis.
 Territus aspectu Thomas respondet eidem:
 O Deus! o Dominus meus! o! vox lassa volentem,
 Plura loqui Domino, confestim deficit: ille
 Sublevat alloquio, pergens proponere: Thoma!
 Causa tuæ fidei sunt hæc conspecta: beati,
 Quos sincera fides, signorum luce remotâ,
 Ducit in assensum, meritisque placentibus ornat!
 Ulteriùs Thomam veri convincere nifus
 Mandat adesse cibos: pro paupertate feruntur
 Assati piscis medium, pauxillaque mellis Luc.
 Portio: manducat Dominus, reliquumq; reponit, 24.41.
 Ut comedant alii, subjungens seria: Scitis,
 Me monuisse priùs, quàm nos divortia mortis
 Dividerent; opus esse, suo prælagia Vatum
 Fine coronari; subjungit plurima verum
 Scripturæ sacræ sensum referantia; fratres,
 Audistis, decuisse pati sic, postque pusillum
 Faucibus ex mortis, tumuloq; resurgere Christum;
 Et post hæc cunctis terrarum gentibus unam
 Doctrinam Fidei proponi in nomine Christi,
 Et peccatorum veniam credentibus illi:
 Hoc Evangelium Solymis orietur ab urbe.
 O animæ pax una meæ, medicinæque vitæ!
 O peccatorum scelerumque remissio! passæ
 Naufragium, tabula es salvatrix unica, menti.
 Non opus est cæsis holocaustis amplius aras,
 Et sacra templa Dei fumo cumulare; refecit

Una simul totum defectum victima Christus.
 Melchisedech docuit, panem vinumque litando
 Sacrificare Deo; meliori forte beamur,
 Dum Salvatorem Christum sub imagine panis
 Et vini colimus, scimusque realiter esse
 Præsentem, sicut præsens in culmine montis
 Victima pro noxis, Mundum moriendo redemit.
 Hâc Domini Cœnâ nihil est augustius; Ortus
 Solis, & Occasus merito venerantur honore (dalem
 Hoc Epulum: Christus Cleopham, Cleophæq; so-
 Dum cibatis his dapibus, non sustinet amplius esse
 Captivos oculis; redivivum manera vitæ
 Discipulis dubiis manifestavere Magistrum.

POESEOS SACRÆ ET PARTIS QUINTÆ
 INDUCTIO QUARTA.

S. LUCAS. CAP. 24.

Eduxit autem eos foras in Bethaniam; & elevatis manibus
 suis benedixit eis. Et factum est, dum benediceret illis,
 recessit ab eis; & ferebatur in Cœlum. Et ipsi adorantes
 regressi sunt in Jerusalem cum gaudio magno. &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus Discipulos suos pro-
 cedit in Galileam; & postquam ibi iterato eisdem appa-
 ruisset, eduxit eos in Bethaniam; ubi ex monte olivarum
 post datam omnibus benedictionem, illis hoc miraculum cum
 gaudio aspicientibus, in Cœlos gloriosè ascendit.

Iucundos patriæ fines, & originis oras
 Diligimus, solo patriæ Cœlestis amore
 Excepto; & regnum Galilææ Christus amabat.
 Hic conceptus erat, nutritus, denique primis
 Prodigis toti se demonstraverat Orbi:
 Hic quoque post operum confecta negotia flagrat
 Discipulis, siquæ restent mandata, referre:

Præ-

Præcedebat eò ; sanctissima Mater , & omnis
 Turba sequebatur. Simon , quem cura laborum
 Concernebat , ait didymo: Cur, quæso, moramur?^{Joan.}
 Ibimus Æquoreis immissum retia fundis;^{21. 2.}
 Si fortasse Deus , velut olim , piscibus illa
 Impleat , & faustâ benedicat sorte laborem.
 Ad mare festinant , dictum Gennesareth olim ,
 Sive Tiberiadis modò , cui cognomen ab alma
 Urbe Tiberiade (hanc Romani nuper honori
 Cæsaris Herodes construxit funditus) illuc
 Piscatum properant ; immittunt retia Ponto ;
 Frustratum totâ producunt nocte laborem.
 Iamque rubescebat stellis aurora fugatis ,
 Cum penès Æquoreum cernebant littus euntem
 Ignotum pulchrúmque virum , qui clamat: Habetis
 Pulmentum fluviale , viri ? Nil cepimus , ajunt:
 Exhortatur eos , in dextram mittere rete ;
 Nec labor hic repetitus erit frustraneus , inquit.
 Qui monitis parent ; ad dextram retia jactant ;
 Et jam prægrandem subito cepère catervam
 Æquorei pecoris. Prope littora spectat euntem
 Discipulus , quem Christus amat , dicitque Simoni:
 Qui spatiat ibi , ripasque videtur obire ,
 Est Dominus : Simon verum dixisse Ioannem
 Comperit ; & quamvis à littore navis abesset
 Bis centum cubitis , tunicâ succinctus , in undas
 Se demittit ovans (ex quo dilectio Petri ,
 Si nondum comperta foret , manifesta reluxit)
 Prævertitque natans socios grave rete trahentes.
 O quali Dominum Simon complexus amore !
 Sub pedibus Christi , nuper commissa , negando ,
 Crimina deplorat ; lacrymis pia gaudia miscet ;
 Exultat patrio cernens in littore Christum.

Inte-

Joan. Interea reliqui propius cum piscibus istis
 21.8. Navigio veniunt; dubio terrore retenti
 Respectuque, nihil Domino præsente loquentes.
 Impositum prunis piscem, panemque paratum
 Conspiciunt illic; Christusque tacentibus inquit.
 Apportate mihi, fratres, de piscibus illis,
 Quos modò cepistis. Petrus pro more fidelis
 Impatiensque moræ, navem conscendit, & auctis
 Viribus extraxit resupinum rete profundo:
 Hoc erat impletum decumanis piscibus, ultra
 Quindecies denos: gaudent; positoque labore,
 Ascendit Cœli medium Sol arduus axem.
 Invitat Dominus fratres ad prandia; mensam
 Gramina substernunt; retinent vaga lumina Phœbi
 Arboreæ frondes; solito pro more Redemptor
 Fratribus appositum panem, piscésque viritum
 Dividit: hi comedunt; verùm reverentia mutos,
 Præter Simonem, convivas efficit omnes.
 Prandiolo finem dat grata precatio: victu
 Fine coronato, lætum conviva Redemptor
 Joan. Alloquitur Petrum: Simon Joannis, amasne
 21.15. Me plus his aliis? Petrus asserit: Imò Magister,
 Tu nôsti, quoniam Te diligo. Dicit eidem:
 Pasce meos agnos. Iteratò quærit: Amasne
 Me verè, Simon? Petrus, quin imò, reponit,
 Tu Domine agnoscis, quòd amem Te. Replicat illi:
 Pasce meos agnos. At Christus rursus, Amasne
 Me, Simon? quærit: sed tertia quæstio, Petri
 Cor rapit in lacrymas, atq; hæc in verba resolvit
 Omnia quæ Cœlo, Terrâ, Pelagóque geruntur,
 Sunt manifesta Tibi; cordis penetralia nôsti:
 Sic quoque cognoscis, quali Tibi nectar amore,
 Nec dubitare velis; Te semper fidus amabo.
 Christus

Christus ait: Simon teneri mihi constat amoris
Copia, quæ parilem tibi conciliabit amorem:

Pasce meas quasi Pastor oves; tua cura perennis
Servet ovile meum; memori sed mente revolve,
His curis magnos annexos esse labores.

Cum tua floreret vernans juvenilibus annis

Ætas, ipse tuos solitabas cingere lumbos,
Ac procedebas alacer, quocunquè volebas;
Sed tibi dum sensim subrepsit alta senectus,

Te fortasse trahent cinctum, quò tota resistit
Mortalis natura trahi. Quo carmine fidi

Martyrium Petri verax prænunciat augur
Christus; & adjungit dicens: Me Petre sequaris.

Joannem videt ille sequi, dicitque: Quid ergò,
O Domine, hic faciet? Dominus respondet eidem:

Petre, quid hoc ad te? sic hunc dispono manere,
Donec ego veniam: tu surgito, meque sequare:

Responsoque dato Christus determinat ultrò,
Quò se Discipuli, comitum quò turba sequatur.

Hinc Zebedaiaden moriendi lege solutum,
Et similem Divis immortalémque futurum

Esse, putaverunt, qui Petro talia Christum
Audierant dixisse. Dedit stata temporis ætas,

Hæc quo verba modo sint accipienda; Joannes
Martyrio liber, senio confectus obivit.

Est in Bethaniâ Solymææ mœnibus urbis
Mons vicinus; ei tristis jungitur hortus

Gethsemani, nuper sacрати sanguinis undâ
Sudantis Domini madidus: mons ille theatrum

Exhibet egregio Cœli Terræque triumpho:

Ex hoc montis enim supremo vertice noster

Salvator fursum vehitur super Æthera; postquam,

Tempus anastaseos si dinumeravero, Titan

Joan.
21, 18.

Luc.
24, 50.

Iam

Jam quadraginta vicibus renovaverat ignes,
 Hoc in monte suos præfixo tempore, quorum
 Intererat Domino valedicere, mandat adesse.
 Virgo prima venit, quam plurimus ordo piarum
 Subsequitur matrum; festinat turba virorum;
 Discipuli, socii, comites, omnesque fideles
 Conveniunt: niveâ Salvator luce coruscus
 In medio tanquam cathedrâ soliôque perorat
 Vos estis, qui me per multa pericula raptum
 Sustinuistis; ego vestri succensus amore,
 Dum vocor ad Patrem, vobis hæc nuntia præfero
 Notificare volo: lacrymas cohibete! perenni
 Ac invisibili Cœli virtute manebo

Matt.
28. Vobiscum, donec Mundus renovabitur igne.
 Est concessa mihi Cœli Terræque potestas.
 Vos ergò gentes cunctas percurrite; doctas
 Baptizate sacro Triados sub nomine; magnâ
 Sedulitate meis animas acquirite regnis.
 Glorificabo pios signorum luce labores:

Marc.
16.17. Subjicio vobis Stygii fera monstra Tyranni;
 Omnigenis gentes docturos imbuo linguis;
 Toxicæ non lædent vos; dextera vestra medelam
 Conferet ægotis; spiramine Numinis almo
 Confortabimini: superas nam vectus in oras
 Accelerabo viam Consolatoris; eundem

Luc.
24.49. Expectate velim Solymis. Colophone relatis

Act.
1.4. Imposito, miro teneræ dulcedinis æstu,

Luc.
24.50. Elatis manibus, cunctis benedicit; & inde,

Act.
1.9. Nescio quàm pulchro, scandentem lucida nubes
 Amplexata sinu mœstis subducit amicis.

It Majestatis plenus, sociatus utrimque
 Civibus Angelicis nive candidioribus; illi
 Affatu faciles, suavique favore benigni,

Tristi

Tristibus acclamant Galilæis : Vertite vestros Aa.
 A Cœlis oculos ; Dominum vidistis abire : 1. II.
 Hâc quoque, dum veniunt perituri tempora Mun-
 Vos suscepturus , sub Majestate redibit. (di,
 Hic Ascensus erat festum spectabile ! verùm
 Si vidissemus manes ex carcere Limbi
 A Domino superis adductos cœtibus , illuc
 O quantus rapuisset amor ! quis nollet abire,
 Hoc visu recreatus, eò, quò tanta piorum (rum,
 Agmina conveniunt ? nihil hic, mea Musa, malo-
 Quod contristet, adest ; nihil hìc, mea Musa, bono-
 Quod delectat, abest : felici fidere nati, (rum
 Qui post decursum Mundani temporis, urbem
 Ingrediuntur eam, cujus fundamina Christus Apoë
 Ex auro posuit, muros ex jaspide, portas 21.
 Ex* Margaritis, & quod superambulat omnem Tob.
 Ingenii captum, nullius lucis egentem! 13. 21.
 Ipse Deus Sol est, qui tota fulget in urbe :
 Ipse Deus Rex est, qui totam dirigit urbem :
 Ipse Deus fons est, qui toti sufficit urbi.
 Jerusalem * Cœlestis ave ! quàm sordet inanis
 Terra mihi, dum verto meos super Æthera vultus.
 Nè mihi Romulidùm decantes Musa triumphos ;
 Sunt, fateor, multis passim splendoribus acti :
 Victor enim , lauri foliis sua tempora cinctus,
 Stabat in excelsâ, populo acclamante, curuli ;
 Currus ebur niveum , fulvo radiabat ab auro,
 Quadrijuges gemmis ; spoliolum sarcina victis
 Anteferebatur , qui tristi denique vultu
 Dedecoris maculam fassi , vincitque catenis,
 In plausum populi lætantis , iòque canentis,

Ponè

* Vid. Profod. Riccioli.

* Smet. V. Hierus.

Ponè sequebantur : Capitolia splendida luxu
 Victorem patulis capiebant undique valvis.
 Sunt hæc, cum nostro collata, crepundia, festo
 Ipse Deus victor ; victi sunt totus Avernus ;
 Est genus humanum spoliis vice ; totus Olympus
 Sideribus radians format Capitolia ! quanta
 Inter utrumq; cadit, Christi Romæq; , triumphum
 Disparitas, manifesta nimis ! Quantillus ovabat
 Romulidum populus ? Cæli respublica tantos
 Collegit cives , quos , quâ patet orbita Mundi,
 Vix potuit gremio complecti. Incredula Patrum
 Posteritas , quæ visa patent , ferventer adorata,
 Visibus humanis incognita , segniùs : optas
 Delicias Cæli modico cognoscere gustu ?
 *Annales referunt, Monachum, qui gaudia Cæli
 Credebat superare fidem , post tempora nocturna
 Dum revehit Pelago roseos aurora colores,
 Contiguum tacitumque nemus subiisse precatum
 Audit inaccessæ per opaca silentia sylvæ
 Suavifono garrere sono , sed nescio qualem,
 Alituum speciem ; raptus dulcedine cantus
 Per nemoris deserta , videt sub tegmine fragili
 Fringillam resonare melos ; sedet ocyùs , aureo
 Tam suavi recreare sono : sua lumina Phœbus
 Ponit, & assumit ; cadit, atque revolvitur annus
 Et ter centeni labuntur , donec amœnum
 Finit avis cantum. Monachus sub vespere credit
 Se rediisse domum ; sed dum videt omnia claustrum
 Immutata , pavet : Cœlorum gaudia pleno
 Approbat assensu ; Dominóque vocante, sonoram
 Fringillam sequitur gustatum gaudia Cæli.
 O mihi si pariter gustare hæc ipsa daretur !

POE-

* *Specul. Exempl. Tit. Cœlest. glor. Exemp. 13.*

POESEOS SACRÆ ET PARTIS QUINTÆ
INDUCTIO QUINTA.

ACT. APOSTOLORUM CAP. 2.

Et cum complerentur dies Pentecostes, erant omnes pariter in eodem loco: & factus est repente de Cælo sonus, tanquam advenientis spiritûs vehementis, & replevit totam domum, ubi erant sedentes. Et apparuerunt illis dispersitæ linguæ tanquam ignis, seditque supra singulos eorum: & repleti sunt omnes Spiritu sancto, & cœperunt loqui variis linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis, &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus post gloriosam suam in Cælos ascensionem, completo Pentecostes festo, congregatis in civitate Hierosolymitana fidelibus suis Spiritum paraclitum, ut abiturus promiserat, cœlitus transmittit, & in sancta fide contra omnes adversariorum insultus egregiè roborat.

Postquam Salvator Cælos ascenderat, ejus Act.
I. 12. iussis morigeri Solymam velociter omnes

Discipuli redeunt; comitatur Virgo, suisque Associata, sacris jungit suspiria votis:

Sic quoque Discipuli solito fervore diurnas Nocturnis precibus jungunt. Amor unicus omnes Nescio quàm firmâ nectebat lege fideles. Act.
I. 15.

Inter Discipulos cathedrali jure supremus

Hæc Bar-Iona refert: Christi novisse redemptos,

Qualiter Iscariota lucro seductus iniquo (lum

Tradiderit Dominum; nec non quæ manserit il-

Sors horrenda nimis: restare, ut Episcopus alter

Substituatur ei; præsens Ecclesia debet,

Inquit, Apostolici numerum supplere senatûs.

Adjiciunt monitis assensum, bina legentes

Lumina constantis fidei; paritèrque precantur,

Ut Deus inspiciens cor, quem delegerit horum

Unum, declaret; dubium fors jacta diremit,

T

Mat-

Matthiásque fuit promotus Apostolus. Ille
 Hebræos docuit, docuit quoque postea gente
 Æthiopum; nulli solidâ virtute secundus.
 Cum Pentecosten Judaica gens celebrâisset,
 A. G. Exiguus Christi populus sub Præside Petro
 2. 1. Confociatus erat, Domino celebrare fideles
 Christiadûm cultus, nostri solemnia ritûs.
 Ecce repentino quatiuntur tecta fragore,
 Ingrediturq; domum vehementi turbine ventus,
 Irradiat niveâ lux quædam nube sodales;
 Verticibusque statim, linguæ flagrantis adinstar
 Flammula prominuit radio distincta biforma.
 Hic erat à Domino promissus Spiritus, almus
 Director fidei, consolatorque benignus;
 Tertia Divinæ Triados persona; bonorum
 Fons septemplicium: fons hic * *Sapientia* abyssi,
 Lux *Intellectus*, sacræque *Scientia* origo,
 Consiliiq; dator, mentalis *Roboris* author,
 Fons solidæ *Pietatis* alens, sanctique *Timoris*.
 A. G. Hâc afflabantur Divini Numinis aurâ
 2. 4. Discipuli, pleni que Deo Cœlestia miro
 Ore loquebantur: sed, quod plerique stupebant
 Temporis exigui punctillo quælibet Orbis
 Addidicere loqui doctis idiomata linguis,
 Parthi cum Medis, Elamitæ, Arabésque, Syriq;
 Cappadoces, Libyes, Cretes, Phryges, atq; Latini
 Inter Apostolicos, auditum sacra, Prophetas
 Admissi, patriis tradi Cœlestia linguis,
 Iurâssent. Inopes agrorum, fructibus orbos,
 Ex marium fundo captantes lucra, quibusque
 Ars sua census erat, tantis super ardua rerum
 Evectos spatiis, quis non mirabitur, uno

* 7. *Dona Spiritus S.*

Informante Deo , de Divis tanta referre ?
 Iudiciis hominum (quàm deplorabile crimen!)
 Vapulat ipse Deus , reprobâ dum voce crepatur,
 Hos piscatores non quodam Numine , verùm ^{Act.}
 Ebrietate regi. Simon pertæsus , eisdem _{2. 13.}
 Respondet , quòd eò (si quæ reverentia veri
 Restet in Hebræis) ut quis se nectare Bacchi
 Infatuet , nondum processerit hora diei.
 Ebrietas procul est ; Domini virtute reguntur :
 Vaticinantur enim , juxta præfagia Ioël , ^{Joël.}
 Quæque diem Domini sint præcessura , loquuntur. _{2. 28.}
 Vos crucifixistis Iesum virtutibus Orbi
 Et signis notum , qui , David Rege Prophetâ
 Vaticinante , suo devictâ morte sepulchro ^{Ps.}
 Exivit : nostro qui vidimus omnia vultu , _{15. 8.}
 Experti vobis , Domino mandante , fatemur.
 Hic quoque fidereas , nobis spectantibus , arces
 Fulgidus intravit Patrioque decorus honore :
 Unde remittendo Divinæ robora vitæ
 Hos confortavit fratres , jussitque secundum
 Inspirata loqui : si quis neglexerit , aures
 Præmonitis adhibere , Deo plectente peribit.
 Compuncti plures per verba minacia Petri , ^{Act.}
 Se , responderunt , ad quælibet esse paratos. _{2. 37.}
 Gavissus Simon , justo veroque dolore
 Compunctos , sacro Baptismi fonte lavari,
 Sicque dealbari crucifixi sanguine jussit ;
 Ac fore promisit , Cœli virtute repleti
 Ut doceant cunctas Christi sacra dogmata gentes ;
 Spiritui sancto submittunt colla profani,
 Ablutique sacrâ Christi Baptismatis undâ,
 Non secus ac alii , resonant magnalia Cœli.
 Immensus , Petro sic declamante , piorum

Crescebat numerus ; fociis Ecclesia Christi
 Amplificabatur : referunt , tria millia nostris
 Accessisse sacris. Animarum frugifer annus !
 Auxit Apostolicos per plurima signa labores
 Spiritus ex patrio transmissus pectore : totam
 Act. 2. 43. Prodigijs plenam meritis pavor occupat urbem
 Quodque stupescebant omnes , Ecclesia Christi
 Indivisa manens animâ vivebat in unâ :
 Quod docet unus , idem docet alter ; & omnia primo
 Sub Simone Petro , summo Pastore , reguntur
 O faciles flecti , quos talis Spiritus uno
 Confociat nexu ! per mille pericula mortis
 Impavidi sua sacra ferunt , Templumq ; subintrant
 Luc. 24. 53. Sive dies lucem , nox sive resuscitat umbras ,
 Act. 2. 46. Quælibet hora viros orantes aspicit unâ.
 Act. 3. 1. Cum Ioanne Petrus sacram Salomonis ad Ædem
 Perrexit quandoque , Deo sua vota solutum :
 Ecce ferebatur , quem matris viscera claudum
 Ediderant Mundo ; positusque ad limina Templi
 Mendicare stipem : claudus miserabilis altâ
 Voce suæ narrat plorans incommoda fortis.
 Aspexit claudum Simon , dixitque benignus :
 Huc converte tuum , fili paupercule , vultum
 Impiger observans oculos , aspexit utrumque
 Nos sumus , adjungit Simon , ipsimet inanes ,
 Et vacui nummis ; sed fili , porrige dextram
 Quâ sibi porrectâ Simon in nomine Iesu
 Iussit , ut exsurgat strato. Sua crura repleti
 Robore sentit inops ; surgit , templumque subintrat
 Glorificans Dominum. Claudum mirantur euntem
 Ecstatico quodam raptu , quicumque subibant
 Limina sacra Dei ; Petrum , sociumque Ioannem
 Suspiciunt , Petrus : Quid ob hæc nos mira , stupentes
 Suf-

Suspicitis? nostrâ non sunt virtute peracta:
 Gloria tota manet crucifixum, munere summi
 Patris in excelsis positum, quem turpè Barabbæ
 Posthabitum nuper jugulâstis: pessima! fratres;
 Sed juvat in meliùs converti corda, dolorem
 Hac super offensâ sacris succendere flammis;
 Sicque refrigerii, Cœlo donante, fidelem
 Expectare diem, quo Iesus ille repletus
 Majestate Dei, cineres animabit & ossa.
 Ecce resurrexit Christus, de stemmate magni
 Thariadæ natis, & postea gentibus: ergo
 Este Deo fidi, nostrisque accedite sacris.
 Cùmq; Dei populum plùs quinis millibus auctum, A&.
 Fine coronato sermone, remitteret ardens 4. 4.
 Eloquio Simon; Hebræi turba Senatûs,
 Non secùs ac missi laceratum bruta molossi, A&.
 Prorumpit Templo, Petrum comitèmq; Ioannem 4. 1.
 Injèctis manibus (quia Sol jam verterat ignes
 Occasum versùs) donec sua lumina Mundo
 Redderet, includi tenebroso carcere mandant.
 Sol revehit lucem; concurrunt undique cives; A&.
 Celsa Magistratûs Hebræi lumina Petrum 4. 5.
 Cum Zebedaiade coram se stare jubebant:
 Intrepidi veniunt; cujus virtute, rogati,
 Sanâssent claudum? dicunt: In nomine Iesu,
 Quem crucifixistis, sanus pauperculus astat.
 Plura recensentem Petrum reticere, nec unquam
 Informare sacro populum de nomine Iesu
 Injungunt. Sed enim Cœli præcepta, reponit,
 Iussibus humanis esse anteferenda scietis.
 Pontifices, cùm tanta palàm miracula prostant,
 Insultum populi justo terrore verentes;
 Ut tenui Zephyro gracilis vibratur arundo,

Hinc ac inde trahunt votorum murmura: tandem
 Act. 4. 23. Ambos dimitti sequitur sententia. Petrus
 Fratribus enarrat, quæ sint decreta, Deoque
 Unanimes referunt præconia laudis: & inter
 Act. 4. 31. Orandum tellus subito concussa tremiscit;
 Accessuque novo Divini flaminis aucti,
 Pro Domino Iesu, quantumvis aspera, nullis
 Casibus exceptis, tolerare pericula jurant.
 Hinc ubicunque fuit sacri data copia verbi,
 Ex tumulo Iesum redivivum corpore, Cælos
 Ascendisse canunt, firmantque oracula signis.
 Nunquam conscendit nocturna cubilia Phœbus
 Nunquam deseruit, quo non Ecclesia multis
 Prohibus aucta, velut refluo Mare gurgite, crevit
 Sancta Fides nobis, perfecti Numen Amoris
 Joan. 15. 27. Esse, quod ex Patrio procedit corde, revelat
 Hic Amor impuri flaminas extinguit amoris,
 Affunditque novos purgatis cordibus ignes:
 Hic Amor, adverso titubantia turbine, nullâ
 Sorte solubilibus conjungit pectora modis:
 Hic Amor associat, quod dissociavit Avernus,
 Et facit, ut vivi flammis purgantibus ustos,
 Cœlicolas flectendo, juvent, illique vicissim
 Pro vivis orent, leo ne prægrandis Averni
 Devoret incautos. Verè commercia sanctæ
 Lucis! inexpertum non fastidite Rupertum:
 Musa refer potius causas, cur (lugubre dictum)
 Temporibus nostris hic mutuus algeat ignis.
 Rupit avarities, Stygiis emissa profundis,
 Vincula, quæ primus nec tebat zelus amoris.
 Frigida verba, *meum* atque *tuum*, finè fine resistunt
 Spiritui Sancto: quondam generosius arsit
 Inter Apostolicos amor hic primosque sodales.

O felix

O felix ætas ! uni quod defuit , alter
 Suppeditabat ; erant uniti corde fideles.
 Nulla simultatis species , contentio nulla ;
 Nemo ferox vultu , nemo truculentus in ore ;
 Non remorantur opem , nunquam solatia tardant ;
 Vix humana potest hæc conversatio dici ;
 Sed potiùs (si , quæ mortalis vita requirit ,
 Excipias) Cœlestis. Idem (quod spero futurum)
 Dicere de nostrâ si tempestate liceret ,
 O fortunatos ! sed prò dolor ! illa proterva
 Bellua multorum capitum , vaga filia noctis ,
 Hæresis extinxit , qui tunc ardebat , amorem .
 Hæc duce vastatos luget Germania campos ;
 Angelicos posuit subrepta Britannia mores ;
 Gallia salva quidem , sed quanto sanguine talis
 Libertas reparata fuit ! meâ Musa , gementi
 Ad longum recitare veto lugubria versu .

Act.
4. 32.

POESEOS SACRÆ ET PARTIS QUINTÆ
 INDUCTIO SEXTA.

ACT. APOSTOL. CAP. 7

Stephanus autem plenus Spiritu Sancto intendens in Cœlum,
 vidit gloriam Dei, & Jesum stantem à dextris Dei. Et
 ait : Ecce video Cœlos apertos , & filium hominis stan-
 tem à dextris Dei. Exclamantes autem voce magnâ conti-
 nuerunt aures suas , & impetum fecerunt unanimiter in eum.
 Et ejicientes eum extra civitatem , lapidabant. &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus, Sancti Stephani Proto-
 martyris, ante portam Hierosolymitanam à Judæis crudeliter
 lapidati, animam in Cœlos assumit ; & Archithesaurarium Regina
 Candacis per Apostolum Philippum Ecclesia sua mirabiliter aggregat.

Nullus eâ Solymis sub tempestate vigebat
 Ordo : Domus Jacob sceptro spoliata, potenti
 Sub Romanorum dominatu stabat : & impos

T 4

He.

Herodes Tetrarcha suis suspectus, oborto
 Sadducæorum Phariseorumque tumultu
 Gentiles ex parte Deos, ex parte colebat
 Mosaicos ritus. Medio sub turbinis æstu,
 Sol Evangelii multo fulgore coruscus
 Ulteriùs graditur; radiant miracula; magnus
 Undique concurrat numerus, qui dogmata Christi
 Amplecti cupiunt: Baptismi fonte lavantur
 Permixti senibus juvenes, vetulæque puellis,
 Unde sacerdotum labor innumerabilis urget,
 Aa.6. Fidos constitui septem sub honore secundo
 Auxiliatores, nimis qui rebus adessent,
 Presbyterosque, Dei populum curando, juvarent
 Primus erat Stephanus, vir magnus nomine, vultu
 Præditus Angelico, celsâ virtute decorus,
 Prodigis celebris, mirus gravitate loquendi;
 Cum quo Scribarum scioli contendere verbis
 Tentabant: verum confudit Musica grata
 Luscinia stupidi bubonis inutile carmen.
 Nullus enim sciolus poterat subsistere coram
 Levitâ Stephano, populum sua sacra docente,
 Totus erat sapiens, Cœlesti lumine plenus;
 Seria mellifluis tractabat dogmata verbis.
 Disputat, evincit, signis confirmat, eundem,
 Quem crucifixerunt, redivivo corpore Cœlos
 Ascendisse: simul pulchrè deducit, in illo
 Verificata Patrum promissa, nec ampliùs esse,
 Quod quisquam cupiat, nisi fata novissima Mundi.
 Sunt hæc certa quidem, vir Divinissime; verum
 Audio, terrifici fabricantur in aëre nimbi; (bres
 Maxima grando cadet; Phlegethon effusus in im-
 Non dabit ignitum sulphur, sed saxa vibrabit.
 Conjurant reprobi; cudunt mendacia; falsos
 Sub-

Substituunt testes; Stephanoque piacula linguæ^{Act. 6. 11.}
 Nequiter imponunt, referuntque fuisse minatum,
 Quod loca Divorum, legumque sacraria noſter
 Sit proſtraturus Jeſus de Nazareth. Ille
 Doctior his rabulis, multoque potentior ore,
 Diſſimulat fucos, & libertate loquendi
 Conceſſâ, repetit ſummatim dogmata Chriſti:
 Omnia Majorum præſagia divite ſenſu
 Explicat, & ſolidè demonſtrat ſingula Chriſto
 Appropriata, ſtupent proceres oracula; vultum
 Æthereo radiare vident fulgore; ſed inſtat:
 Dicite, quis Solymis vixit, vigitque Propheta,^{Act.}
 Quem non veſtrorum cruciaverit ira parentum?^{7. 52.}
 Nec vos degeneres, proavorum crimina duplo
 Auxiſtis, dum, quem vobis annuntio Juſtum,
 Inſolito proſuſ jugulâſtis funere Chriſtum.
 Dura iſthæc, ſed juſta fatiſ, concluſio cœtum
 Judici, qui ſe tactum læſumque putabat,
 Ut levis aura rogos inſuſâ pallade, magnis
 Ignibus accendit: rapitur Levita, catenis
 Conſtrictus Solymis educitur; inter eundum^{Act. 7. 57.}
 Tunditur à reprobis; affligitur undique preſſus.
 Saulus Scribarum manus altera (poſtea Chriſti
 Vas nimis electum) juvenili flammeus æſtu,
 Nè forſ impediât lapidantes cura togarum,
 Efficitur cuſtos: Stephanus, dum grando paratur,
 Elevat ad Superos ſolitâ dulcedine vultum,
 Et videt à dextris æterni Patris amatum
 Stare Redemptorem: video, clamabat, apertas
 Cœlorum valvas; video, quem diligo Juſtum:
 O video, repetit, video mea gaudia Jeſum!
 Ingruit interea lapidoſæ grandinis imber,
 Et quatit innocuum Stephani caput: ille precatur,

Regis ad exemplum, ne tanta piacula poenis
 Authores feriant; positoque in cespite vultu,
 In Domino Iesu morientia lumina claudit.
 Martyrii primo diademate clarus, eodem
 Quo Christus Mundi peccata redemerat anno,
 Sanguineus, testis Stephanus Levita, Magistro
 Atque Sacerdotum primo sociatus, obivit,
 Ossa per innumeros lapides contrita, sepulchro
 A. A. Condecoraverunt fratres, & funera digne
 8. 2. Planxerunt. Posthæc Synagoga tyrannidis au-
 Ut rabiosa solet gustato sanguine tigris, (sum,
 Latius extendit: Saulus sub tegmine Legis
 Persequitur, quemcunque putat confidere Christo,
 A. A. Explorat vicos, canibusque sagacior, omnes
 8. 3. Visitat angellos; fistit juvenesque senesque
 Judicibus; rigido multatos carcere durum
 Mittit in exilium; vel sævâ morte minatur,
 Mœnibus ejectos concordia firma fideles
 Spiritui sancto conjungit fœdere; nullus
 Deserit obsequium fidei; sub robore Coeli
 Stant, velut insanis cautes obnoxia ventis:
 Intrepidi sua sacra docent prope mœnia; nullus
 A facie trepidat furiosæ Jezabel: adsunt,
 Nec timidi quærunt habitata leonibus antra,
 Vel juga Carmeli, sed, despiciendo profana, (tem,
 Exemplo Stephani, pulchram per vulnera mor-
 Prodigiiis quoscunq; juvant, morbisq; medentur
 Immedicabilibus. Stupet imperiosus Averni
 Despota per miseros homines sua robora frangi,
 Et fremit in vanum, quod territa nomine Iesu
 Arripiant mala spectra fugam. Sic inter acerbos
 Martyrii fluctus Ecclesia pressa triumphat,
 Ite Dei famuli! Divini semina verbi

Ulte-

Ulteriore gradu per plures spargite campos:
 Et Samaritani cupiunt sacra nostra doceri.
 Ite suo magnam facturi tempore messem!
 Cœtus Apostolicus Solymis, licet horrida regnet ^{AA.}
 Tempeftas illic, firmâ statione refedit: ^{8. 1.}
 Ad Samaritanos solus sua castra Philippus ^{AA.}
 Promovet, & magnâ debellat strage superbum ^{8. 5.}
 Imperium mortis, dum Iesum prædicat: omnes
 Accurrunt cives auditum verba Philippi.
 Ille Prophetias de Salvatore, venusto
 Explicat eloquio turbis, & monstrat apertè,
 Omnes in Christum, quem nunc annuntiet urbi,
 Conspirare: stupent cives palpabile verum,
 Cùmque probarentur multis oracula signis,
 Tota catervatim Baptismi fonte lavanda
 Urbs accurrit: ovât tam largâ messe Philippus,
 Primatîque Petro Solymis hæc lucra laborum
 Notificat; totum recreabant nuntia Cœlum.
 Vixque reversus erat de littore Phœbus Eoo,
 Ad Samaritanos Petrus comitante Ioanne ^{AA.}
 Progreditur: digno Primatis honore receptus ^{8. 14.}
 Hos neo-conversos Paracleti robore munit.
 Hæc arcana Dei Simon magus aspicit, author
 Famofus vitii, vulgò *Simonia* dicti;
 Oblatôque rogat Primatem munere largo,
 Ut sibi concedat, Divina Charismata posse
 Impertire. Petrus zeloso flammeus igne,
 Quid, malefane, putas pretio Cœlestia vendi?
 Respondet; procul hinc Simon! expunximus albo
 Te Neo-natorum Christi Bona verba reponit,
 Imploratque Petrum Simon, si crimen adesset,
 Ut pro se Superos oret: sed Petrus iniqui
 Interiora videns, solito comitatus Achate

Tunc

Tunc Hierosolymam relegit vestigia ; nostris
 Quæ sibi contigerant Samariæ, cuncta recensens
 Unanimes gaudent omnes , post nubila Phœbum
 Illuxisse sibi. Per totam sumpsit Idumen
 Incrementa Fides ; monitis urbs excitat urbem
 Lucis ad accessum. Samariæ Mystra Philippus
 Angelico jussu monitus , tantisper ab urbe ,
 Ut juvet Æthiopem Scripturæ verba legentem,
 Discedit ; visuque sagax per compita fertur ,
 A. A. 8. 26. Quæ Solymis Gazam ducunt : videt eminùs inter
 Pulveris excussi nebulas volitare per arva
 Quadrijugem currum ; paulatim lentiùs ibant
 Quadrupedes, cursu lassì : quem rheda vehebat
 Maximus in celebri Reginae Candacis Aula
 Thesauri Præfectus erat , gratusque minister.
 Is dum conspiceret propiùs venisse Philippum,
 Egregiùmque sacris ex moribus esse notaret,
 Suscipit in currum ; junctum sibi comiter orat
 Esajæ recitans præsentia verba , petitque (no
 Scire, quid insinuent? quis sit, quem comparat ag-
 Quémque putet tali moriturum sorte Prophetæ
 Hic Samaritanus Præsul non defuit ori;
 Sed quanto potuit verborum pondere pandit
 Scripturæ seriem, Vatum præfagia, textus
 Psalmorum, Christi vitam, miracula, mortem;
 Et quòd post mortem verè redivivus, amicis
 His apparuerit, quos antè recepit alumnos ;
 Quòdque super Cælos, his aspicientibus, inter
 Angelicos Proceres fulgens ascenderit. Addit,
 Quòd soli Christum sincero corde professi,
 Nec non Baptismi Diæ virtute renati,
 Millibus exclusis, possint sperare salutem.
 Eunuchus discretus erat, docilisque ; Philippo,
 Sum

Sum convictus, ait, cur amplius ergò morabor?
 Ecce penès fluvium vehimur; me, quæso, peten-
 Ablue Baptismo. Si credis, Apostolus inquit: (tem
 Credo revelatis! credo, quòd Filius almi
 Excelsique Dei sit Jesus Christus, anhelò
 Respondet gemitu veri zelosus amator.
 Exsiliunt curru; positis quoque vestibus ambo
 Ingrediuntur aquam; præmittit vota Philippus,
 Æthiopémque sacro Baptismi fonte dealbat.
 Vix completus erat sacri Baptismatis actus,
 Ecce repentinus submissus ab Æthere turbo
 Tollit Apostolicum per inania celsa Magistrum:
 Quem neo-conversus sequitur clamore; sed uno
 Ex oculis tanquam fulmen subducitur ictu.
 Prodigiosa stupet secúmque recogitat altâ
 Mente vir Eunuchus, qualis sibi gratia Cœli
 Obtigerit! læto vertens ad sidera vultum
 Corde, reascendit currum, vehiturque citatis
 Passibus in patriam; fati miracula narrat
 Regina; multisque modis sacra verba Philippi
 Extollit. Putat Aula fide majora referri:
 Attamen Eunuchi prudentia sustulit omnem
 Ambigui causam; dispersaque fama per omnes
 Æthiopum terras Fidei fundamina ponit.
 Hæc, quòd in acceptis referant sua sacra Philippo
 Æthiopes, ratio est; quorum pars magna fidei
 Fervet in obsequio Christi, magnoque rigore
 Quæ docuit sequitur. Nos (quod reor esse dolen-
 Inter & Æthiopes, Mahometis sæva tyrannis (dum)
 Mutua dissociat, Fideique negotia tollit.
 Aspicias hæc Æther, sed quanto tempore? fini
 Impietatis opus, veterésque recollige fructus.

POE-

POESEOS SACRÆ ET PARTIS QUINTÆ
INDUCTIO SEPTIMA.

ACT. APOSTOLOR. CAP. 9.

Saulus autem adhuc spirans minarum & cædis in Discipulos Domini, accessit ad Principem Sacerdotum, & petiit ab eo epistolas in Damascum ad Synagogas, ut si quos invenisset hujus viæ viros ac mulieres, victos perduceret in Jerusalem. Et cum iter faceret, contigit, ut appropinquaret Damasco: & subito circumfulsit eum lux de Cælo. Et cadens in terram, audivit vocem dicentem sibi: Saule, Saule, quid me persequeris? &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus acerrimum Christiana fidei persecutorem Saulum in Apostolum & vas electionis miraculose convertit: & Tabitham eximie devotam mulierem, à mortuis per Primatem Apostolorum Simonem Petrum, inter alia prodigia, resuscitat.

Antè dealbatum sacrâ Baptismatis undâ (pura)
Vidimus Æthiopem, raptumq; per alta Philippo
Sed modò, quò fuerit translatus Apostolus, ordo
Indagare jubet. Lucâ referente, docemur,
Aa. 8. 40. Hunc mox Azoti post ecstasin esse repertum;
Unde vagabundo per quælibet oppida cursu,
Assiduus Doctõr Fidei sacra semina sparsit.
Excoluit populum; solvit languoribus ægros;
Orci spurcitas pepulit; talique labore
Immensos fructus collegit in horrea Christi.
Quantis proficiunt augmentis lucra salutis,
Tantis obsistit Saulus conatibus, ardens
Aa. 9. 1. Igne furoris, agit licetorem; vincula, mortem,
Exiliùmque parat: non est contentus in urbe
Afflixisse pios; sed cum bona nuntia ferrent,
Quòd miro applausu totam percurrat Idumen
Christiadùm proscripta Fides, excanduit irâ,
Pon-

Pontificésque rogat, sibi per diplomata mandent,
 Ut profugos possit peregrè turbare fideles.
 Hac igitur Saulus munitus lege, Damascum
 Cum sociis properat; sed visis mœnibus urbis
 Ecce! coruscanti lux Cœlica fulgure Saulum
 Armigero deturbat equo: Synagogicus heros
 Palpitat in fabulo; circumstat lucida nubes;
 Magna per accensum vox detonat aëra: Saule,
 Quid me persequeris? durum tibi crede profectò,
 Si contra stimulum vano pes calcitret ausu;
 Ille stupens dixit: Quis me compellat? eidem
 Vox eadem replicat: Jesus de Nazareth, ipse
 Quem tu persequeris. Duplo terrore repletus
 Saulus ait Domino tremebundâ voce: Quid ergò,
 O Domine, incipiam? jubeas, mihi quid sit agen-
 Respondet Dominus pacatâ voce: Damascum (dum
 Ingrediaris; ibi disces, quid restet agendum.
 At Sauli comites nubes ardere, per arva
 Quadrupedem Saulo vacuum volitare, virumque
 Luctari in fabulo cernunt; pavidique sonoram
 Nubibus emissam vocem, sed nemine viso,
 Auribus excipiunt: animo redeunte, jacentem
 Accedunt propiùs; vivum tremulumque levantes
 Restituunt pedibus; sed visum fulguris ictu
 Amisisse dolent, ducunt per compita cæcum.
 Mœnibus inducto, potu dapibusque mederi
 Quærunt; sed Saulus renuens oblata, nec ullas,
 Tres Phœbo vertente dies, desiderat escas:
 Quippe soporatus super impia facta remorsus
 Usque recrudescit. Dolor implacabilis unum
 Objicit ex multis Stephanum; sub imagine somni
 Aspicit ejectos Solymæa ex urbe fideles;
 Et quantos contra Christum sufflaverit ignes.

Hinc

Hinc mittit fursum suspiria mille, rogando,
In visu promissa sibi mandata ferantur.

44.9. Vir probus & sapiens, Ananias dictus, in urbe
10. Christiadum sacris præerat, cui iussa dabantur
Cœlitus, ut Saulum Tarsensem visitet: ille
Exponit Domino: Retulit mihi publica fama,
Hunc ardere virum contra quoscunque fideles;
Jamq; tuos Sanctos Solymam perducere victos
Advenisse ferunt. Sunt hæc mihi nota, reponit
Salvator, sed scire decet, quod verterit Æther
Hanc rerum faciem; conversum nuntio Saulum
Tum quid contigerit Saulo veniente Damascum
Fufius exponit: tandem subjungit, eundem
Vas fore præ reliquis electum, munere dignum
Sortis Apostolicæ, qui per vastissima Mundi
Climata succendat lucem; sed quanta vicissim
Ferre virum deceat pro me discrimina, quondam
Experietur. Abi, sanæque; diutius ægro
subtraxisse manum, vel neglexisse, cavebis
Certè nemo bonus, nisi quem tua dextera, Iesus
Traxerit! ecce trahi cupio, citò furrige lapsum
Ex scelerum sabulo; da cæco lumina; redde
Primævum misero languenti, ah! redde vigorem
Obsequitur jussis Ananias; cùmque precantem
Cerneret, impositis palmis in vertice Sauli,
Frater Saule, inquit, Dominus me misit Iesus,
Quem nuper medio proficiscens calle, coruscum
Lumine conspicuum vidisti; jussit, ut ægro
Restituam visum, sanumque fidelibus addam.
Dixit; & ex oculis excussa repente cadebat
In terram squamosa cutis, visusque redibat
Corporis ac animæ. Saulus modò Paulus, amor
In Christum plenus gaudet, rogatque ministrum

O vir sanctè Dei, Baptismi fonte repurga
 Hanc vitii animam, cupidumque fidelibus adde.
 His ita finitis, escâ potuque resectus
 Confidit Domino; socioque labore, Damasci ^{AA.}
 Fusè de verâ Christi Deitate perorat. ^{9. 20.}
 Sic fuit urbs, Stygii pro belli lecta teatro,
 Facta cathedra Dei; Legis zelator avitæ,
 Lege novâ factus Christi bellator; Averni
 Vas reprobum, subito fidei fit vas & honoris.
 Hæc metamorphosis prunas sub pectore condit;
 Non tamen extinguit: siquidem Synagoga Da-
 Indignata nimis, sub furva nube struebat(masci
 Infidias Paulo; quas auxit zelus & ardor, ^{AA.}
 Quo neo-conversus studuit convertere cives. ^{9. 23.}
 Paule Damascenos, moneo, dimitte penates,
 Ne te submoveat nobis fraus aucta, priusquam
 Gentibus apportes Divini lumina verbi.
 Incipe pro Christo probra, detrimenta, dolores,
 Exiliûmque pati. Bene habet! de nocte paratur
 Effugium; emissus sportâ de mœnibus urbis
 Pergebat Solymam, Petro sistendus; & ecce
 Contigit, ut cecini; per multa pericula Paulus
 Elapsus, Solymæ sacro fervore requirit ^{AA.}
 Discipulis jungi; metuunt hi, fortè sub herba ^{9. 26.}
 Ne lateat serpens: tunc Paulus Barnaban orat,
 Hicque recensendo Pauli nova fata, fidelem
 Discipulum Christi pronuntiat ore disertio.
 Tum capit amplexus Petri, dignatur honore
 Fratris; Apostolico decoratus munere, eodem
 Utitur intrepidè, gentiles instruit, atque
 Convincit Græcos: sed pro mercede laborum
 Postremò gens plena dolis jugulare Magistrum
 Nequiter instabant, Nunquid, mi Paule, palæstram

V.

In-

Ingressus Christi multum tolerare tenetur,
 Argolicis diffide viris; sub cuspide virus maseu
 Fert nepa mortiferum: Solymam velut antè De
 Desere, & in patriam regione Cilisside Tarfun
 Missus, inexpletos poteris finire labores.
 Dum Tarfi tractat Divina negotia Paulus,
 Pace fruebatur jactata Ecclesia Christi:
 Quam Petrus, ut primi Pastoris jura requirunt,
 Debilis atque senex Hebræa per oppida currens
 Visitat; & Lyddam veniens, cognoscit adesse
 Bis quater annorum revolutis messibus ægram
 Accedit, multisque videt cruciatibus ustum,
 Dira arthritis enim miseris contraxerat artus,
 Huic ait: Ænea, Dominus te sanat Iesus;
 Illicò surge, tuo sanus descende grabato!
 Æneas gravibus verbis obtemperat; artus
 Invenit esse leves, pulsam cessasse dolorem;
 Surgit, & exultat: miratur Lydda, Saronam,
 Et plures populi: sacro quoque fonte lavantur
 Urbs Ioppenensis erat Lyddæ vicina; suoque
 Hanc complexa sinu, plures sacra nostra professio
 Sustentabat: iis pia Dorcas sive Tabitha,
 Fœmina virtutis, sacris fidissima nostris,
 Auxilio præerat; sed cum sit abyssus opaca
 Judicium Domini; Dorcas largissima mater
 Labitur in morbum, cujus vehementia tandem
 Impletam meritis expellit corpore vitam.
 Concurrunt inopes, ô! lamentantur, amica
 Paupertatis abis? dilecta revertere, clamant!
 Quis nos depressos, escâ potuque carentes,
 Vestibus orbatos, curâ meliore juvabit?
 Hoc inopum planctu, præcordia mota virorum,
 Qui sacra curabant, mittunt sua nuntia Lyddam.

Expo-

Expositum Petro , rapidæ cecidisse Tabitham
 In mortis prædam ; finem nescire dolorum
 Afflictos inopes , gemitusque ciere perennes;
 Orant , ne misero solatia sancta popello
 Ferre gravaretur. Petri clementia nescit
 Pauperibus renuisse manum: comitatus in urbem,
 Inque domum ductus defunctæ , mandat abire
 Præsentes ; post hæc positis prope funeris arcam
 In terram genibus , duplicat suspiria ; demum
 Dorcada compellans inclamat : Surge Tabitha!
 Hæc oculos aperit , caput elevat , exerit ambas
 Ad Petrum resupina manus , erecta resurgit,
 Redditur afflictis : gaudendi copia toti
 Accrescit populo. Joppenses signa videtis
 Tam manifesta ! moras cur necitatis amplius, almo
 Fonte dealbari ? video concurrere plures:
 Sed cur non omnes ? fati cognoscite causam:
 Spiritui sancto , sinè quo subsistere Christi
 Gratia nulla potest , durato corde resistunt.
 Præsens Apostolici cœtus ostendit , eundem
 Esse Redemptorem Iesum , qui jura resolvit
 Mortis , & extinctæ reddit spiracula vitæ.
 Enceladi Stygii congesta potentia nescit
 Mortalem porco jugulato reddere vitam.
 Fons animæ Deus est; quæcunque creata videmus,
 Per Dominum spirant; illis dum subtrahit auram,
 In nihilum recidunt ; si verò classica vitæ
 Intonuit , reduces veniunt in corpora manes.
 Hoc suprema dies flammis grassata per Orbem
 Monstrabit , quando ruptâ tellure sepulchra
 Effundent gremio , quidquid spiraverat antè.
 Si cupis à primâ nascentis origine Mundi,
 Et quâ Terra patet , quâ Sol utrumque recursum

Aspicit Oceanum , populos censere ; profecto
 Calculus hic hominum dabit innumerabile vulgus
 Qui tamen ad binas , *Defuncti surgite* , voces
 Exhibunt oculis ; & eâdem carne relecti,
 Inter inauditos Cœli Terræque fragores
 Iudicis obtutum pavidi lætæ subibunt.
 Ad te convertor , viduarum Dorcas alumna ;
 Promeritis bene digna tuis encomia tumbæ
 Inscribe : Jacet hic inopum Patrona , viator,
 Dorcas , nata semel , bis mortua ; vivitur illi
 In Cœlis ætas modò tertia : quando reposeet
 Ex hoc sarcophago cineres tuba magna , beatæ
 Iungendos animæ , toti narrabitur Orbi,
 Hanc in pauperibus Christum pavisse. Memento
 Plurima lucrari , magnosque reponere quæstus,
 Qui saturant inopes ; pressisque , favoribus adsunt.
 Nos qui suppressimur , pia Dorcas , mole malorum
 Ut Superos flectas in nostra petita , rogamus.

POESEOS SACRÆ ET PARTIS QUINTÆ
 INDUCTIO OCTAVA.

ACT. APOSTOLOR. CAP. IO.

Vir autem quidam erat in Casarea , nomine Cornelius,
 Centurio cohortis , quæ dicitur Italica , religiosus et
 timens Deum. . . . Is vidit in visu manifestè , quasi horâ die
 nonâ , Angelum Dei introeuntem ad se , & dicentem sibi
 Corneli. . . . orationes , & eleemosynæ tuæ ascenderunt in
 memoriam in conspectu Dei ; & nunc mitte viros in Joppam
 & accersi Simonem. &c.

SYNOPSIS.

Dominus est Salvator noster Jesus Christus per Angelum instruit
 Cornelium , ut Petrum Primate[m] Apostolorum ad se Casaream
 invitet ; simulque ostendit Petro , non esse abstinendum à com-
 muni , neque à conversatione gentilium : denique Paulum ad
 eiochiam ad predicandum evocat.

Stre-

Strenuus Italica dux Præfectusque cohortis, ^{Act. 10}
 Integritatis homo magnæ, Cornelius almâ ^{1.}
 Cæsarreensi* degebat Præses in urbe:
 Non erat Hebræus; nec inania sacra Deorum,
 Sed verum vivumque Deum, qui solus & unus
 Regnat in æternum, solidâ pietate colebat.
 Hic cum more suo strepitu semotus ab omni,
 Submissis genibus, Superos in vota vocaret,
 Missus ab Ætherea Divinus nuntius arce
 Astitit oranti: niveo fulgore coruscum
 Aspicit attonitus; positoque timore, requirit,
 Quæ mandata ferat? respondet nuntius: Ante
 Excelsi solium comparuit optimus ille
 Affectus, qui te succurrere movit egenis;
 Orandique frequens studium, quo nocte dièque
 Sollicitas Superos, Dominum permovet, ut ad te
 Me de Cœlesti Genium transmitteret Aulâ,
 Notificare tibi, Ioppes subsistere Petrum,
 Quem fovet hospitio Simon coriarius, Alti
 Accola: non differ per nuntia missa benignum
 Accersire senem; veniet tibi dogmata vitæ
 Allaturus, Iis patefactis; candidus instar
 Fulminis, æthereas Genius disparet in auras,
 Accensus zelo fidei Cornelius almæ,
 Ex famulis binos legat, quibus insuper addit
 Armigerum quendam, Dominoque, sibiq; fidelem;
 Ut festinantes abeant ad mœnia Joppes,
 Inquirantque domum Petri, referantque reperto
 Singula, quæ Dominus modò per sacra nuntia Cœli
 Explicuisset ei; magnisque rogatibus instent,
 Ut Cæsaream secum Cornelii ad ædes

V 3

Ne

* Epenthes. lit. r.

Ne dedignetur comitari, & tendere dextram.
 Illi abeunt, properantque citi: sed euntibus illis
 Ecstatico raptu (si gentes fortè rogarent
^{ad. 10} Fratribus adjungi, quæ sint facienda) docetur
^{10.} Abreptus Petrus: siquidem prægrandis ab alto
 Cornibus extremis oblongo fune ligatis,
 Mappa ter ad Petri visum demissa, tenebat (nora
 Quadrupedum, volucrumq; genus quodcumq; so-
 Vox mappam comitata, Petro mandat, ut inde
 Pro dapibus capiat, quæ sint placitura palato:
 Petrus in excessu replicat, se lege teneri,
 Declinare, quod est commune; sed arguit illum
 Vox eadem, pariterque vetat communia dici,
 Purificante Deo satis emundata. Reversus
 Ad se Petrus avet, quid visio denotet illa,
 Quidve jubere velit, claro cognoscere sensu.
 Hæsitat in dubio: sed sanctus Spiritus illi
 Explicat ostenti sensum, & Cornelii adesse
 Significat famulos; quorum deferre petito
 Imperat: hos igitur pulsantes ostia, Petrus
 Comiter exceptos, dictâ acceptâque salute,
 Ducit in hospitium; lassosque labore viarum
 Procurat refici. Dapium virtute refecti
 Fufius exponunt commissa negotia; vota
 Subjungunt dominiq; preces, ut Petrus ad urbem
 Cæsaris appropere velit, dominumque juvare.
 Petrus inardescens animarum lucra mereri,
 Se comitaturum, quamprimùm crastinus undis
 Exierit Titan, radiisque retexerit Orbem,
 Promittit famulis: qui lati, verba salutis
 Ex Doctore pio, spatio pendente diei,
 Accipiunt; tandem subducto Sole reclinant
 Artus in dulcem, Petro mandante, quietem.
 Vixque

Vixque secuta dies pelago surgebat, & astra
 Undique vicinum fugiebant pallida Phœbum;
 Sex legit ex numero fratrum Joppenſium, in ur-
 Cafaris ut ſecum feſtinis greſſibus irent. (hem
 Exſiliunt lecto prompti, tunicisque reſumptis
 Aggrediuntur iter. Felici fidere nati,
 Qui Cæſarream ſacrâ comitante catervâ
 Reppetitis! vobis illuxit euntibus almi
 Sol Evangelii; pretioſa occaſio! Petrus
 Et fidi comites, uno conamine, Chriſto
 Fidere commendant; exponunt dogmata; firmant
 Ambiguos, & iter felici fine coronant.
 Cum Petro ſocii veniunt Cornelii ad ædes
 In Cæſarreâ; qui Cælo filius, eodem,
 Nefcio quàm magnâ cordis bonitate, receptos
 Pronus adorabat: Petrus tellure levatum,
 Qui ſoli veroque Deo debetur, honorem
 Puro homini deferre vetat; ſeſeque fatetur
 Mortalem ſervumque Dei; veniſſe libenter,
 Suppeditaturum lumen Cæleſte petenti.
 Taliter exceptum Petrum ſociosque benignus
 Centurio patulis trahit in cœnacula valvis,
 Oſtenditque manu, multo conamine multos
 Exambire viros Cæleſtia ſacra doceri.
 Circumagit Simon oculos, cœtümque decorâ,
 Factus in exemplum reliquis, gravitate ſalutat;
 Subjungitque ſtatim: Video non eſſe repulſas
 A Superis gentes; video quoscuque fideles
 Juſtitiaſ ſervos, Domini quoque juſſa timentes,
 Sint quicumque velint, æternùm poſſe beari.
 Novimus ut teſtes, quòd Chriſtus verus & unus
 Filius Excelfi, noſtrâ ſub imagine, ſacro
 Per plures annos homines inſtruxerit ore.

Vidimus ejectionis ejus virtute malorum
 Spirituum larvas; reduces in corpora manes
 Pulsâque morborum mala desperata: sed illis
 Omnibus explosis urfit Synagoga supremum
 Hunc benefactorem, quasi magnâ mole reatu
 Infamem mortisque reum, crucifigere: verum
 Hunc Deus everso fatorum jure, diebus
 Vix tribus elapsis vivum prodire sepulchro
 Jussit, & ostendit nobis magnalia Cœli.
 Vidimus ut testes; postquam surrexit, eidem
 Sapius adfuimus fructi potuque ciboque:
 Munus Apostolicum suscepimus, ire per Orbem
 Hæc arcana Dei populis proponere jussi.
 Judicat hic vivos, defunctos judicat idem;
 Est Deus, est Dominus; cunctorum scimus in illo
 Verba Prophetarum modò verificata reperi.
 Convertit stupefacta domus Cornelii ad unum,
 Mira perorantem, Petrum sua lumina; dumque
 Pergit in incepto verbi fervore, beato
 Numinis afflatu, quidquid convenerat, ardet:
 Quodq; stupescendum; linguarum munere pleni
 Discipulis Christi similes, Divina loquuntur.
 Hæc insueta pio Simon miratus amore,
 Judicat, astantes Baptismo posse lavari:
 Accurrunt avidi, renovantur fonte salutis;
 Inque sinu Domini pacato corde quiescunt.
 Excellens bonitas, quæ parva negotia tanto
 Fœnore compensat! frustillum panis, & unam
 Vilis aquæ poscæm Deus æquiparavit Olympo.
 Hæc miranda sacræ fidei promotio magnum
 Auxit in ardentis Primatis pectore zelum.
 Ecce, sibi loquitur, Joppensis visio gentes
 In fidei gremium conscribi posse revelat.

Sit licet adversus Christum Synagoga rebellis;
 Defectum gentes reparant: patet orbita Mundi;
 Hanc meus ex Tarso, populorum buccina, Paulus
 Mirifico, quacunquè patet, clangore replebit.
 Conversi Divum meditantem talia Petrum
 Invitant epulis; junctisque rogatibus orant,
 Ut pro communi fratrum solamine, saltèm
 Ad tempus residere velit, secumque manere
 Hic Cæsareæ: sociis alimenta deesse
 Se non passuros. Petrus, quem visio tutum
 Fecerat, accumbit mensæ, defertque rogatis.
 Interea rumor, Petrum convertere gentes,
 Defertur Solymam; mirantur nuntia fratres,
 Zelotypi pro Lege Patrum, falsoque putantes,
 Inacidas solos ad Christi regna vocari:
 Econtra reliqui, quòd testificante Magistro
 Lux Evangelii sit cunctis gentibus orta,
 Urgent; & dubii super hoc problemate certant.
 Displicuere Petro fratrum certamina, justè
 Schisma pavefcenti; nam diffidentia, talis
 Dissidii genuina soror, disjungit amicos.
 Hinc Solymam versus citior vestigia vertit,
 Ambiguosque super dicto problemate, claro
 Instruit eloquio, speciatim, qualia Joppes
 Contigerint ostenta sibi; quid jusserit Æther:
 His quoque subnectit Christi mandata, jubentis
 Omnes, in toto per climata quælibet Orbe,
 Esse creaturas fidei documenta docendas.
 Adjiciunt dictis animum, referente stupenda
 Veriloquo Primate Petro; junctique vicissim
 Unanimésque simul deponunt jurgia fratres.
 Sic quandoque pios, interludente maligno
 Dæmone, disjungit quædam contentio: sanctus

A. 10
 48.

A. 11
 1.

Spiritus è contrà Fidei protector, eosdem
Pace reunitos, æterno fœdere jungit.

- Act. 11
25. Barnaba, adi Tarsum! Paulo data jussa Damasci
A Christo Domino, modò confirmata, requirunt
Omnigenas gentes tenebris educere. Paule,
Vox Evangelii refona! vox alma tubarum,
Clange per extremos Terræ mariúmque recessus!
Clange, patere domum Domini: celer instrue gen-
Morte Redemptoris referata palatia Cœli (tes
Omnibus accessum populis tribuisse. Venite
Innumerae gentes! vobis per vulnera Christi,
Pérque fidem veram patet alma perennis Olympi
Janua: non obstant commissa piacula; totus
Sub sacris Christi pedibus languescit Avernus.
Barnaban à Tarso comitatur Paulus amicus,
Electum Domini Vas; Antiochena reclangit
His animata tubis Ecclesia: pergite zelo,
Quem Deus in vestris accendit cordibus, illam
Ædificare domum, quam nulla potentia Mundi,
Nulla reclamantis rabies subvertit Averni.
Antiochenus ager Christi bene cultus aratro,
Innumeros retulit fructus; primisque fideli
Attribuit populo nomen venerabile, sumptum
A nostræ fidei supremo vertice Christo,
Christiadae; titulus, qui nos regaliter ornat.
Prædicat interea Divini ex Numinis aura
Act. 11
28. Vaticinans Agabus, quòd regnatura per Orbem
Mortis alumna fames, dum nullos arida tellus
In segetes culmos patietur crescere, multas
Affliget gentes, agros cumulando sepulchris.
Non finit hæc tacito sepeliri pectore larga,
In socios inopes flagrans, dilectio Pauli;
Sed confortat eos, qui multis rebus abundant,

Ut pressis adsint, & alant in paupere Christum.
 Hi quoque morigeri, dant sufficientia charo,
 Ut juvet ex illis inopes, munuscula Paulo.

POESEOS SACRÆ ET PARTIS QUINTÆ
 INDUCTIO NONA.

S. MARCUS CAP. 16.

Euntes in Mundum universum, prædicate Evangelium omni
 creaturæ. Qui crediderit & baptizatus fuerit, salvus
 erit: qui verò non crediderit, condemnabitur. Signa autem
 eos, qui crediderint, hæc sequentur: In nomine meo
 Dæmonia ejicient; linguis loquentur novis; serpentes tol-
 lent: & si mortiferum quid biberint, non eis nocebit: su-
 per ægros manus imponent, & benè habebunt. &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Iesus Christus demandat Apostolis
 suis, à Spiritu sancto corroboratis, ut dispersi per univer-
 sum terrarum Orbem Evangelium omni creatura prædicando an-
 nuntient, & pluribus prodigiorum signis prædicationem suam
 ubique confirmant.

Prodigiosa quidem dederat conversio Pauli
 Pacem Christicolis aliquantam; pessimò au-
 Vix degustatam duplicatâ grandine turbo-tem
 Temperiem rupit; violentus namque Tyrannus,
 Rex vaser Herodes, populi captando favores, A&. 12
 Truncavit gladio Boanergis colla Iacobi; I.
 Simonémque Petrum tenebrofi carceris antro
 Inclusum, statuit, finito Paschate sævis
 Macidûm dirè cruciandum tradere turbis.
 Consternata gemit super his Ecclesia damnis;
 Continuisque Deum precibus, votisque fatigat,
 Ut quem constituit Primatem Christus, eundem
 Pro converforum communi pace, draconum
 Unguibus eripiat. Deus annuit: abditus undas

Phœ

Phœbus in Hesperias, tenebris involverat Orbes
 Dum per custodum turmas facer Angelus at
 Educit Petrum Primatem carceris antro.
 Progreditur Simon, & pulsat ad ostia Marcii.
 Ecce puella Rhode procurrat ad ostia, quærens
 Quis portam feriat mediæ sub tempore noctis
 Responsoque dato, cognoscit fœmina vocem
 Simonis Petri; redit exhilarata, priusquam
 Exciperet profugum foribus, placitura relatum
 Nuntia Discipulis, ibi pro Simone supremam
 Auxilium Domini simul implorantibus: illi
 Insanire Rhoden, ajunt; nisi forsitan esset
 Angelicus Petri custos: sed denique, pulsum
 Continuante Petro, currunt, referantque penates,
 Primatemque suum magnâ dulcedine cordis
 Conspiciunt astare sibi. Confratribus ille
 Prodigii seriem, meritas referendo benignis
 Cœlitibus grates pro libertate, recenset;
 Et petit, ut referant hæc admiranda Jacobo,
 Ac reliquis fidei sociis; jussisque valere,
 Barbariem populi subterfugiendo, recedit.
 Sit tua, mi frater Christi livore redempte,
 Vita dolorifico circumvallata labore;
 Nè perdas animum; nam tempestate remota
 Exquisita tibi donabitur hora salutis.
 Nunquid Simoni mortis discrimine cincto
 Opportunus adest bonus auxiliator? eumque
 Compedibus fractis ex mæsto carcere ducit? (la
 Act. 13² Sed quid, Paule, tibi, quid, Barnaba amande, reve-
 2. Spiritus Excelsi? discedere mandat utrumque
 Mœnibus Antiochi, populisque accendere lucem.
 Ite bonis avibus, gravium par dulce virorum
 Inque, ministerium vobis assumite Marcum. In

Insula cæruleo Cyprus circumflua ponto
 Addictam Veneri Paphiam complectitur urbem.
 Hic Proconsul erat, cui nomen Sergius, ille
 Audit adesse viros, populum nova sacra docentes,
 Quos audire flagrat; sed pseudopropheta scelestus
 Obstipuit his Elymas magicâ celeberrimus arte:
 Ast oblatrantem Divini fulmine verbi
 Paulus percutiens, maledicto lumen utrumque
 Involvit tenebris, iussitque recedere cæcum.
 Quæ portenta videns, Baptismi fonte lavari
 Sergius à Paulo desiderat; hocque renato, A. A.
 Paulus cum focius Paphio de littore solvit. 13. 13.
 Inde celer peragrat Pamphyliæ oppida terræ,
 Innumerâsque animas Pisidarum in gente fideles
 Lucrifacit: sed ubique graves à gente malignâ
 Pro mercede boni studii gustare dolores
 Cogitur; hic virgas, lapides ibi sustinet: omnis
 Vita merus labor est, dolor, & tribulatio cordis.
 Sed licet obstant sparsi per regna scelesti,
 Et fatagant populis exosum reddere Paulum;
 Ille tamen pergit solito clangore tubarum
 Innumeras gentes sub Christi signa vocare.
 Ivit ad Emathios; celebrésque revisit Athenas; A. A. 16
 Et docuit doctos, quis sit novus ille Deorum & 17.
 Ignotus Danais, pro quo construxerat aras
 Græcia. Sermonem pauli mirantur Athenæ;
 Gemmâque Doctorum Dionysius ipse loquentem
 Suscipiens Paulum, Damaris domicella supremi
 Nominis, & plures Christi vexilla sequuntur. A. A.
 Post tantos fructus decernit adire Corinthum. 18. 1.
 Paulus; ibique manet ter senis mensibus inter
 Consortes fidei: quod suppeditabat iniquo
 Pabula livori; nam gens Hebræa fidelem

Ne-

- AÆ. Nequiter accusant coram Proconsule Paulum;
 18.12. Sed doctus Præses, cui nomen Gallio, torpet
 Auditis Pauli replicis decidere causam.
 post loca plura dein, consuetos inter Achates,
 AÆ. paulus ad illustres Ephesinos transit, ibique
 19. 1. Plurima signa patrat: sudaria, cingula, veste
 AÆ. Ægros sanabant, expellebantque malignas
 19.12. Spirituum faeces. Scevæ * septena propago,
 Hæc imitaturi, Paulino more jubebant
 Emigrare foras, per Jesu nomen, Averni
 Spectra; sed illa viris levibus parere recusant.
 Se novisse quidem Jesum Paulumque, fatentur
 Hos exorcistas verò nescire: statimque
 In faciem barbamque volant, rapiuntque capillos
 Ut plagis laceri vix elabantur: ubique
 Hi manifestantur casus, magnamque timorem
 Gentibus injiciunt; Divinum nomen, *Jesus*,
 In cellâ statione locat pia turba deinceps.
 Paulus ad Hesperios excurrere destinat agros.
 AÆ. Et Latios fines; ideò præmittit Erastum
 19.22. Timotheumque viros insignes: ipse remansit
 Sacra docens Ephesi cives paulisper; & ecce
 Nescio quo fato, quidam argentarius urbem
 Seditione movet; queritur, per dogmata Pauli
 Immortale decus magnæ nutare Dianæ,
 Et plures Asiæ regiones templa Deorum
 Deseruisse; sibi (quod acerbo murmure plangit)
 Dum simulacra cadunt, subduci lucra laborum
 Ac alimenta rapi. Paulum, sedare tumultum
 Proptereaque palam conscendere rostra parant
 Magnates aliqui dubiis desistere cœptis (tem
 Hortantur: siquidem modò solam quæreret audat
 Vu
 Pe
 Fe
 H
 Ta
 Tr
 Tr
 Ma
 Tr
 Ex
 Ob
 Eu
 In
 Cu
 Fra
 Nu
 Inj
 Pro
 Co
 Et
 Fle
 Mo
 In
 Ac
 In
 Qu
 Co
 Vo
 Ac
 Pe
 Ad
 Cæ
 Hi
 Vu

* *Judæi sacerdotum Principis 7. filii.*

Vulgus, Aristarcho Gajoque in vincula missis,
 Personam Pauli. Tandem mansuescere corda
 Fecit Alexander, doctè pro pace perorans.
 Hac igitur sævi positâ feritate tumultûs
 Tarsensis Præco solitis comitatus amicis
 Transfit ad Emathios & Græcos: inde reversus,
 Troada pervenit, septémque diebus ibidem Act.
 Mansit; ubi extremo, quo concludebat abire 20. 6.
 Troade, producto sermone per ardua noctis,
 Ex auditorum turba, nunc forte sopore
 Obrutus, ex alto fractâ cervice ruebat
 Eutyclus; hunc vitæ redit, mirante catervâ.
 Inde pari zelo loca per quàm plurima ductus,
 Cum sociis veniens Miletum, flendo recenset Act.
 Fratibus, urgeri se Cœli iussibus, ire 20. 6.
 Nunc Hierosolymam; licèt haud ignoret, ibidem
 Injicienda sibi funes & vincula; promptum
 Pro Christo quæcunque pati, se velle deinceps
 Consummare suum pro Christi nomine cursum.
 Et nunc ecce scio, subjungit plenus amaro
 Fletu, quòd faciem nostram non ampliùs inter
 Mortales, sed me, Domino tribuente receptum Act.
 In requiem vitæ, post fata videbitis. Ite, 20. 6.
 Ac estote Deo fidi! post talia flexis
 In terram genibus Superos orabat; & inde Act.
 Qui circumstabant, lacrymis super ora volutis 20. 6.
 Complectebantur flentem, flentésque supremâ Act.
 Voce salutabant; comitésque ad littora facti, 20. 6.
 Acclamant navem solventibus: Ite! valete!
 Per Mare Carpathium volitat resoluta biremis
 Ad Tyrios fratres; Ptolemaida; deniq; ad urbem Act.
 Casaream, multis populosam fratribus: uno 21. 3.
 Hi conabantur molimine vertere mentem

Pau-

Pauli, ne Solymam contenderet ire; timendum
 Ne pro tantorum Paulum mercede laborum
 Indociles Scribæ curent in vincula mitti.
 His Paulus replicat: Non solum carcere claudis
 Sed quoque pro dulci desiderio nomine Jesu
 Occidi; lassum vestris nolite querelis

A. 21.

21. 14.

Contristare virum! Solymam mens æstuat ire,
 Quò tandem (nam cassa fuit dissuasio) toti
 Gymnasio fratrum perquam gratissimus, una
 Cum sociis venit; sed cum, sua vota solutum
 Ad templum Domini tentasset adire, tumultus
 Incipit horrifono, sicut tonat Ætna, fragore,
 Ejiciunt templo Paulum, raptantque, trahuntque
 Et pugnis cadunt: popularis turbo Tribuni
 Fertur ad auditum; qui denso milite cinctus
 Injectum rapido cohibentia frena furori,
 Protinus accurrit: Paulumque ex agmine raptum
 Inducit castris; factoque examine, Paulo,
 Ex gradibus tumidæ rationem reddere plebi,
 Permittit. Verbo non proficiente, reduci
 In sua castra jubet vinctum, cadique flagellis

A. 22.

22. 25.

At contra, insignem Romani Civis honore
 Taliter affligi, Paulus probat esse nefandum:
 Quæ replicata movent, rescindere jussa, Tribu

A. 23.

23. 23.

Detectis vafrae gentis conatibus illum (num
 In Caesarream mittit; quò deinde secuti

A. 24.

24. 1.

Accusant Paulum coram Felice maligni:
 Qui Syriae Praeses lucri spe ductus, eundem
 Carcere conclusit. Dum bis vindemia gratis

A. 24.

24. 27.

Pro torculari calathos impleverat uvis,
 Felici Festus successit Praeses; eundem,
 Ut sibi restituat Paulum, Synagoga requirit:

A. 25.

25. 1.

Festus, inauditum Romanis Civibus esse,

Supplicio nondum convictum tradere, dicit.
 Cúmque salutatum Rex ambitiosus Agrippa Aa.
25.13.
 In Cæsaream, pariter cum conjugè, Festum
 Accessisset; avet Præses, dignetur adesse
 Judiciò Pauli: vincitum miratur Agrippa,
 Nulliusque reum sceleris transmittere Romam
 Suadet. Eò Paulus terræque marique profectus, Aa.
27.
 Naufragium passus, Melites ad littora curva
 Enatat incolumis: mordentis ab aspidis ictu
 Hic manet illæsus: perlatus denique Romam,
 Introductus ibi fidei sacra semina spargit. Aa.
28.
 Pergit, ad exemplum Petri Paulique, Joannes
 Ad gentes Asiæ: Thomas quoque prædicat Indis,
 Parthis, ac Medis; Phrygibusq; Scythisq; Philippus,
 Andreásq; Scythis, Thracibusq; Getisq; & Achæis:
 Bartholomæus adit scopulosa cacumina magnæ
 Armeniæ: Matthæus amat subjungere Christo
 Æthiopes; Persas Simon Judásque Thadæus.
 Jacobo junctus conquirere flagrat Idumen
 Matthias: Marcus convertit regna Canopi.
 Lucas cum Paulo per plurima regna cucurrit.
 Hispanos docuit Jacobus major, Agrippæ
 Occisus jussu, quem jam super Æthera latum
 Perpetuo cultu pia Compostella decorat.

**POESEOS SACRÆ ET PARTIS QUINTÆ
 INDUCTIO DECIMA.**

CANIT ECCLESIA.

Maria Virgo Cælos ascendit; gaudete, quia cum Christo
 regnat in æternum. Exaltata est sancta Dei Genitrix su-
 per choros Angelorum &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus Beatissimam Ma-
 trem suam Virginem Mariam, postquam illa per quindecim
 X annos,

*annos, à passione & resurrectione ejus computatos, inter ceteros
adversitatum casus vixerat, cum corpore & anima gloriosè
in Cœlos assumit.*

Vos bifidi montis, sed inania numina, Musa
Non imploro, sacram mecum finire Poësin
Est longè melior toto celeberrima Cœlo
Musa, Dei Genitrix, generosa virago Maria
Illa coronanti devota poëmata sine
Afferet auxilium; sitientem, nectare lactis
Virginei (non Castaliâ, quæ fingitur, undè)
Potabit: siquidem mens debilitata laborat,
Virginis ad Superos assumptæ fata supremo
Devotis Divæ famulis proponere versu.
Vixisti, Divina parens, post funera Nati,
Credo,* tribus lustris. Hæc tempora mixta dolore
Mixta refrigerio, variâ sub sorte fluebant.
Vidisti Christum frangentem spicula mortis,
Ad Superos magna cum Majestate reversum;
Promissum Patris donum sub imagine lingua
Ignitæ Cœlo delapsum; millibus auctos
Christiadûm cœtus, adeoque per omnia Mund
Climata sinceræ Fidei documenta vagari:
Sed quoque vidisti, quanto Synagoga furor
Arserit in Christi famulos, quo nisa tumultu
Ut cunctos sacrâ proscriberet urbe fideles.
Illustrem Stephanum contrivit saxeus imber;
Cognatoque tuo, jussit furiosus Agrippa,
Carnificis gladio caput à cervice revelli:
Innumeras clades, ô dilectissima Matrum!
Suppressi tolerant, te conspiciente, fideles.
Ad te, mi Jesu, tenuem convertito Poësin:
Non permitte gravi luctu materna deinceps
Pecto

* Revel S. Birgitt, L. 7. Cap, 26.

Pectora torqueri ; scis , quòd sit lassia dolore,
 Quòdque sacro , jungi Superis , exardeat igne.
 Incertos inter non ausim ponere casus,
 Quòd , postquam Christus Cœlos ascendit , amatæ
 Sæpius astiterit , dederitque levamina , Matri:
 Illa tamen , sicut transfixus arundine cervus
 Inquirat latices , sacris quoque tacta sagittis
 Flagrat in accessum Divini fontis , & inde
 Angelicis conjuncta choris recreare palatum.
 Nec dubitare licet , Christum per nuntia Matri
 Notificasse diem , quo post tam multa dolorum
 Prælia , votorum compos , totiésque petiti
 Funeris , emeritas liceat deponere curas.
 Fertur * in excelso summoque cacumine sacri
 Montis olivarum (quem devotissima Virgo,
 Ultima materno fletu vestigia Nati
 Aspersura , simul partem positura dolorum,
 Sæpe salutabat) Domino referente , supremam
 Cognovisse diem , quæ collatura quietem,
 Abstergat lacrymas , finemque laboribus addat.
 Exhilarata redit Solymam , charumque Joannem
 Ex Asia reducem solitâ bonitate salutat.
 Confestim ** reliqui , sic disponente Supremo,
 Ex variis Mundi regionibus undique currunt
 Discipuli Solymam ; tacitâ quasi voce citati,
 Ut comitarentur morituræ funera Matris.
 Debilitata suas sentit decrescere vires:
 Imponunt thalamo ; præscribunt pharmaca ; gratis
 Invitant epulis ; & restaurare laborant
 Collapsas vires. Mater dulcedine plena
 Fratribus exponit , quòd , cum sibi desuper hora

X 2

Op-

* *Legenda Assumpt. Maria*** *Nicephor. Callist. Lib. 2. Histor. Eccles. à Cap. 27.*

Optatæ mortis sit designata, requirat
 Non aliis refici dapibus, quàm Corpore Christi
 Quem, vertente trium cursu spatioque dierum
 Consolanda flagret cupidis amplectier ulnis,
 Plurima subjungit sibi notificata supernè;
 Extremùmque rogat tuto sua membra sepulchro,
 Donec is adveniat, qui suscitet ossa, reponi.
 Hæc contristabat Divæ facundia fratres,
 Qui bene sperâssent, ut convalitura popello
 Rebus in adversis assistere pergeret. Alma
 Solatrix lacrymis appromittebat obortis,
 Se fore sollicitam; fidæ quoque munere Matris
 Functuram multò zelosiùs inter amicos
 Cœli concives; non velle relinquere pressos
 Confratres Fidei, nunquam cessare precando
 Pro populo, Christi pretiosâ morte redempto.
 Assiduos inter gemitus lacrymâsque cadentes
 Confecit Petrus Divini Corporis escam,
 Manna viatorum, testamentùmque salutis.
 Mater anhelabat postrema Viatica sanctis
 Degustare labris: his confortata, retentat
 De Christo Superisque loqui; sed flammeus ardor
 Corpore cedendi, sensus animùmque fatigat,
 Ultima nota dies ac hora novissima venit,
 Quâ, veluti lychno fax deficiente, gradatim
 Emoritur nostri Phœbe pulcherrima Cœli;
 Eclipsin passura brevem submergitur umbris;
 Exhalatque sacram, sinè tristi mortis agone,
 In Christi amplexus animam; qui pignus amatum
 Sacratæ Triadi, Cœlique senatibus offert.
 Quantus honor soleat terrenis Regibus urbem
 Ingressis, vel eis, qui post fera bella triumphum
 Ducunt, à populo tribui, constabit abundè:

Sed

Sed cùm tantillum distantia maxima cultum
 A Divùm summis distinguat honoribus; absit
 Attentare rudi describere talia versu.
 Ut tamen hìc aliquid videar fecisse; quiescam,
 Donec in Æthereas redivivo corpore sedes
 Virgo triumphatrix à Christo ducta sedebit.
 Interea tangit dolor implacabilis orbos
 Christiadas, tantæ lugentes funera Matris.
 O Lux nostra redi! juvenes teneræque puellæ,
 Decrepitque senes, & tota Ecclesia clamat;
 Nostra Salus, ac Spes, & nostra revertere vita!
 In Te, perverso jactatis turbine, curas
 Deposuisse, fuit medium superâsse dolorem.
 Ah rediviva redi, nobisque levamina confer!
 Cùmque retardari renuissent fata; soluti
 In madidos gemitus, ad*vallem Josaphat alnum
 Funus honorifico deducunt more fideles.
 Hic Pario constans ex marmore tumba vacabat:
 Infertur Diva, & Syrio decoratur odore,
 Et Cilicum sertis, & amœnis floribus Hyblæ.
 Inter Apostolicos Proceres lugebat ad ossa
 Virginis emeritæ confratrum turba, sacratum
 Expectando diem, quo Mater amabilis iret
 Ex thalamo tumuli super alta palatia Cœli.
 Tertia lux roseum referebat ab Æquore vultum,
 Quando triumphales læti velamina Cœli
 Actutum retrahunt Paranympsi; tota refulget
 Regia Cœlestis, nitidis rubicunda pyropis:
 Lumen inassuetum, nullo tolerabile visu,
 Accendit totum candentibus aëra flammis.
 Christus ad humanos hæc lumina temperat usus,

X 3

Se-

* Peir, de Natal.

Séque relucenti sublimem in sede videndum
 Exhibet; ac dulci, placida sub pace morantem,
 Excitat affatu Matrem: rediviva loquentis
 Hæc Nati vocem, Zephyris famulantibus, audit
 Exfurgens tumulo, veluti Pallantias undis:
 Approperat numerosa cohors gaudentis Olympi
 Nescio quale melos, vel qualis fascinet aures
 Musica; blanda nimis vocum discordia mentem
 Alternis vicibus simul huc, simul abripit illuc
 Substruitur pedibus redivivæ candida nubes,
 Quæ Paranymporum niveis suffulta lacertis
 Sublevat Augustam; rutilosque levata per ignea
 Pergit ad Empyream supremi Numinis Aulam,
 Dúmque supergreditur Cœli Regina tenellam
 Humani visûs aciem, pia ponè sequuntur
 Agmina Spirituum; coeunt velamina Cœli;
 Aëreæque datur regioni pristinus ordo.
 Qualis ibi requies! quis honor! quæ gloria! mutua
 De tabulâ subduco manum; maloque vereri
 Innumeris gradibus tenuem superantia captum
 Quàm vasto Pelago graciles superaddere guttas
 Ad vos in tristi lacrymarum valle relictos,
 Consortes Fidei, fratres fociosque revertor,
 Dicite, quid vobis propè tumbam stantibus alma
 Mater ad extremum valituro in sæcula verbo
 Dixit? illa, reor, cum tot rediviva videret
 Se deplorantes, quasi colliquefacta benigna
 Matris in affectu mœstis promiserit ultrò,
 Se curaturam, quamvis Synagoga vel ipse
 Tartareus latro simul obluetetur, ut omni
 Aeternum victrix Ecclesia floreat ævo.
 Ergo pii Proceres, quibus est concessa potestas
 Gentibus obstrictis solvendi vincula, vestros
 Exoni

Exonerate pedes , lumbos præcingite ; læti
 Ite per extremi vastissima climata Mundi ;
 Informate rudes , dubiosque reducite ; lapsos
 Erigitote ; malis pressos miserósque juvate !
 Injicitote sacros humanis cordibus ignes,
 Ut bene cognoscant, quæ sint post tempora vitæ
 Expectanda bonis , & quæ mutuenda malignis.
 Suppetias Regina feret , quam nuper euntem
 Ad Superos magnâ cum Majestate , stupentes
 Vidistis : solio stellis fedet illa corusco,
 Proxima sacratæ Triadi ; primæque Patronæ
 Fungitur officio , defendit jura reorum,
 Judicis offensam , commotâque pectora lenit.
 Magnanimi certate viri ! sublimia tentat,
 Dum premitur , virtus ; lethi confinia nemo
 Pectoris excelsi metuit. Vidistis in urbe
 Principe terrarum , celsi super ardua clivi
 In cruce cum diro Christum, configere letho ;
 Hunc Heroa decet merituros præmia vitæ
 Macte sequi ; properate ! piæ confidite Matri !
 Quæ schola non docuit , Cœlesti munere scitis.
 Urgeor affectu , Matris decorare sepulchrum
 Carmine finali : cursum rogo siste . . .

. . . Viator

Hoc inclusa fuit Cœli Regina sepulchro ;
 Dicam , si , quanto tempore , fortè rogas.
 Vix ter post obitum retulit Pallantias ignes,
 Cum sua defunctæ reddita vita fuit,
 Indignum tantâ pro Majestate fuisset,
 Viscera corrumpi , quæ peperere Deum.
 Hæc , quâ primus homo maculavit labe nepotes,
 Libera , non meruit mortis amara pati.

X 4

Ut

Ut tamen exemplum Geniti sequeretur, obivi
 Surrexitque suo confocianda Deo
 Iam super Angelicos specioso corpore cœtus
 Exaltata sedet, glorificata regit.
 Quid regat, inquiris? vel quæ sit functio? dicam
 Iratum nobis mitigat illa Deum.
 Unde reor nullum reperiri posse, salubri
 Qui non indigeat Virginis hujus ope,
 O animæ requies! ô delinquentis Asylum!
 O dubiæ pollux & Cynosura rati!
 Duc nos, dum fragili vehimur super Alta phaselo,
 Ad loca perpetuæ tuta salutis, Amen.

